

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Khuddakanikāye

Petavatthupāḷi

1. Uragavaggo

1. Khettūpamapetavatthu

1. “Khettūpamā (..0127) arahanto, dāyakā kassakūpamā;
bijūpamaṃ deyyadhammaṃ, etto nibbattate phalaṃ.
2. “Etaṃ bījaṃ kasi khettaṃ, petānaṃ dāyakassa ca;
taṃ petā paribhuñjanti, dātā puññaena vaḍḍhati.
3. “Idheva kusalaṃ katvā, pete ca paṭipūjīya;
saggañca kamati § ṭṭhānaṃ, kammaṃ katvāna bhaddakan”ti.

Khettūpamapetavatthu paṭhamaṃ.

2. Sūkaramukhapetavatthu

4. “Kāyo te sabbasovaṇṇo, sabbā obhāsate disā;
mukhaṃ te sūkarasseva, kiṃ kammamakarī pure” §.
5. “Kāyena saññato āsiṃ, vācāyāsimasaññato;
tena metādiso vaṇṇo, yathā passasi nārada.
6. “Taṃ (..0128) tyāhaṃ § nārada brūmi, sāmaṃ diṭṭhamidaṃ tayā;
mākāsi mukhasā pāpaṃ, mā kho sūkaramukho ahū”ti.

Sūkaramukhapetavatthu dutiyaṃ.

3. Pūtimukhapetavatthu

7. “Dibbaṃ subhaṃ dhāresi vaṇṇadhātuṃ, vehāyasaṃ tiṭṭhasi antalikkhe;
mukhañca te kimayo pūtigandhaṃ, khādanti kiṃ kammamakāsi pubbe”.

8. “Samaṇo ahaṃ pāpotidutṭhavāco §, tapassirūpo mukhasā asaṅṅato. laddhā ca me tapasā vaṇṇadhātu, mukhañca me pesuṇiyena pūti.
9. “Tayidaṃ tayā nārada sāmaṃ diṭṭhaṃ, anukampakā ye kusalā vadeyyuṃ; ‘mā pesuṇaṃ mā ca musā abhāṇi, yakkho tuvaṃ hohisi kāmakāmi’”ti.

Pūtimukhapetavatthu tatiyaṃ.

4. Piṭṭhadhītalikapetavatthu

10. “Yaṃ kiñcārammaṇaṃ katvā, dajjā dānaṃ amaccharī; pubbapete ca ārabbha, atha vā vatthudevata.
11. “Cattāro ca mahārāje, lokapāle yasassine §.
Kuveraṃ dhataratṭhañca, virūpakkhaṃ virūḷhakaṃ;
te ceva pūjitā honti, dāyakā ca anipphalā.
12. “Na (..0129) hi ruṇṇaṃ vā soko vā, yā caññā paridevanā; na taṃ petassa atthāya, evaṃ tiṭṭhanti ñātayo.
13. “Ayañca kho dakkhiṇā dinnā, saṅghamhi suppatitṭhitā; dīgharattaṃ hitāyassa, ṭhānaso upakappati”ti.

Piṭṭhadhītalikapetavatthu catutthaṃ.

5. Tirokuṭṭapetavatthu

14. § “Tirokuṭṭesu § tiṭṭhanti, sandhisīghāṭakesu ca. dvārabāhāsu tiṭṭhanti, āgantvāna sakaṃ gharaṃ.
15. “Pahūte annapānamhi, khajjabhojje upaṭṭhite; na tesam koci sarati, sattānaṃ kammappaccayā.
16. “Evaṃ dadanti ñātīnaṃ, ye honti anukampakā; suciṃ paṇītaṃ kālena, kappiyaṃ pānabhojanaṃ; ‘idaṃ vo ñātīnaṃ hotu, sukhitaṃ hontu ñātayo’.
17. “Te ca tattha samāgantvā, ñātipetā samāgatā; pahūte annapānamhi, sakkaccaṃ anumodare.
18. “Ciraṃ jīvantu no ñātī, yesaṃ hetu labhāmase; amhākañca katā pūjā, dāyakā ca anipphalā’.
19. “Na hi tattha kasi atthi, gorakkhettha na vijjati; vaṇijjā tādisī natthi, hiraññaṇa kayākayaṃ §. ito dinnena yāpenti, petā kālagatā § tahiṃ’.

20. “Unname udakaṃ vuṭṭhaṃ, yathā ninnaṃ pavattati;
evameva ito dinnāṃ, petānaṃ upakappatī’.
21. “Yathā vārivahā pūrā, paripūrenti sāgaraṃ;
evameva ito dinnāṃ, petānaṃ upakappatī’.
22. “Adāsi (..0130) me akāsi me, ñāti mittā § sakhā ca me.
petānaṃ dakkhiṇaṃ dajjā, pubbe katamanussaraṃ’.
23. “Na hi ruṇṇaṃ vā soko vā, yā caññā paridevanā;
na taṃ petānamatthāya, evaṃ tiṭṭhanti ñātayo’.
24. “Ayañca kho dakkhiṇā dinnā, saṅghamhi suppatiṭṭhitā;
dīgharattaṃ hitāyassa, ṭhānaso upakappatī’.
25. “So ñātidhammo ca ayaṃ nidassito, petāna pūjā ca katā uḷārā;
balañca bhikkhūnamanuppadinnaṃ, tumhehi puññaṃ pasutaṃ anappakan”-

ti.

Tirokuṭṭapetavatthu pañcamaṃ.

6. Pañcaputtakhādapetivatthu

26. “Naggā dubbaṇṇarūpāsi, duggandhā pūti vāyasi;
makkhikāhi parikiṇṇā §, kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī” ti.
27. “Ahaṃ bhadante § petimhi, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā.
28. “Kālena pañca puttāni, sāyaṃ pañca punāpare;
vijāyitvāna khādāmi, tepi nā honti me alaṃ.
29. “Pariḍayhati dhūmāyati, khudāya § hadayaṃ mama;
pāniyaṃ na labhe pātuṃ, passa maṃ byasanaṃ gatan” ti.
30. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, puttamaṃsāni khādasi” ti.
31. “Sapatī § me gabbhinī āsi, tassā pāpaṃ acetayim;
sāhaṃ paduṭṭhamanasā, akariṃ gabbhapātanaṃ.
32. “Tassā (..0131) dvemāsiko gabbho, lohitaññeva pagghari;
tadassā mātā kupitā, mayhaṃ ñātī samānayi;
sapathañca maṃ kāresi, paribhāsāpayī ca maṃ.
33. “Sāhaṃ ghorañca sapathaṃ, musāvādaṃ abhāsisamaṃ;
puttamaṃsāni khādāmi, sace taṃ pakataṃ mayā.
34. “Tassa kammaṃ vipākena §, musāvādassa cūbhayaṃ;
puttamaṃsāni khādāmi, pubbalohitamakkhitā” ti.

Pañcaputtakhādapetivatthu § chaṭṭhaṃ.

7. Sattaputtakhādapetivatthu

35. “Naggā dubbaṇṇarūpāsi, duggandhā pūti vāyasi;

- makkhikāhi parikiṇṇā, kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī” ti.
36. “Ahaṃ bhadante petīmhi, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā.
37. “Kālena satta puttāni, sāyaṃ satta punāpare;
vijāyitvāna khādāmi, tepi nā honti me alaṃ.
38. “Pariḍayhati dhūmāyati, khudāya hadayaṃ mama;
nibbutiṃ nādhigacchāmi, aggidaḍḍhāva ātape” ti.
39. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, puttamaṃsāni khādasi” ti.
40. “Ahū mayhaṃ duve puttā, ubho sampattayobbanā;
sāhaṃ puttabalūpetā, sāmikaṃ atimaññaṃ.
41. “Tato me sāmiko kuddho, sapattiṃ mayhamānaya;
sā ca gabbhaṃ alabhittha, tassā pāpaṃ acetayiṃ.
42. “Sāhaṃ (..0132) paduṭṭhamanasā, akariṃ gabbhapātanaṃ;
tassā temāsiko gabbho, pubbalohitako § pati.
43. “Tadassā mātā kupitā, mayhaṃ ñātī samānaya;
sapathañca maṃ kāresi, paribhāsāpayī ca maṃ.
44. “Sāhaṃ ghorañca sapathaṃ, musāvādaṃ abhāsisam;
'puttamaṃsāni khādāmi, sace taṃ pakataṃ mayā'.
45. “Tassa kamma vipākena, musāvādassa cūbhayaṃ;
puttamaṃsāni khādāmi, pubbalohitamakkhitā” ti.

Sattaputtakhādapetivatthu sattamaṃ.

8. Goṇapetavatthu

46. “Kiṃ nu ummattarūpova, lāyitvā haritaṃ tiṇaṃ;
khāda khādāti lapasi, gatasattaṃ jaraggavaṃ.
47. “Na hi annena pānena, mato goṇo samuṭṭhahe;
tvaṃsi bālo ca § dummedho, yathā taññaova dummatī” ti.
48. “Ime pādā idaṃ sīsaṃ, ayaṃ kāyo savāladhi;
nettā tatheva tiṭṭhanti, ayaṃ goṇo samuṭṭhahe.
49. “Nāyyakassa hatthapādā, kāyo sīsañca dissati;
rudam mattikathūpasmim, nanu tvaññaeva dummatī” ti.
50. “Ādittaṃ vata maṃ santaṃ, ghatasittaṃva pāvakaṃ;
vārinā viya osiñcaṃ, sabbaṃ nibbāpaye daraṃ.
51. “Abbahī § vata me sallaṃ, sokaṃ hadayanissitaṃ;
yo me sokaparetassa, pitusokaṃ apānudi.
52. “Svāhaṃ abbūḷhasallosmi, sītibhūtosmi nibbuto;
na socāmi na rodāmi, tava sutvāna māṇava'.
53. Evaṃ (..0133) karonti sappañña, ye honti anukampakā;

vinivattayanti sokamhā, sujāto pitaraṃ yathāti.

Goṇapetavatthu aṭṭhamaṃ.

9. Mahāpesakārapetivatthu

54. “Gūthañca muttaṃ ruhirañca pubbaṃ, paribhuñjati kissa ayaṃ vipāko; ayaṃ nu kiṃ kammamakāsi nārī, yā sabbadā lohitapubbabhakkhā.
55. “Navāni vatthāni subhāni ceva, mudūni suddhāni ca lomasāni; dinnāni missā kitakā § bhavanti, ayaṃ nu kiṃ kammamakāsi nārī” ti.
56. “Bharyā mamesā ahū bhadante, adāyikā maccharinī kadariyā; sā maṃ dadantaṃ samaṇabrāhmaṇānaṃ, akkosati ca paribhāsati ca.
57. “Gūthañca muttaṃ ruhirañca pubbaṃ, paribhuñja tvaṃ asuciṃ sabbakālaṃ. etaṃ te paralokasmiṃ hotu, vatthā ca te kiṭakasamā bhavantu’; etādisaṃ duccharitaṃ caritvā, idhāgatā cirarattāya khādati” ti.

Mahāpesakārapetivatthu navamaṃ.

10. Khallāṭṭiyapetivatthu

58. “Kā nu antovimānasmim, tiṭṭhantī nūpanikkhami; upanikkhamassu bhadde, passāma taṃ bahiṭṭhitan” ti.
59. “Aṭṭiyāmi (..0134) harāyāmi, naggā nikkhamituṃ bahi; kesehamhi paṭicchannā, puññaṃ me appakaṃ katan” ti.
60. “Handuttariyaṃ dadāmi te, idaṃ dussaṃ nivāsaya; idaṃ dussaṃ nivāsetvā, ehi nikkhama sobhane; upanikkhamassu bhadde, passāma taṃ bahiṭṭhitan” ti.
61. “Hatthena hatthe te dinnaṃ, na mayhaṃ upakappati; esetthupāsako saddho, sammāsambuddhasāvako.
62. “Etaṃ acchādayitvāna, mama dakkhiṇamādisa; tathāhaṃ § sukhitā hessaṃ, sabbakāmasamiddhinī” ti.
63. Tañca te nhāpayitvāna, vilimpetvāna vāṇijā; vattheacchādayitvāna, tassā dakkhiṇamādisuṃ.
64. Samanantarānuddiṭṭhe §, vipāko udapajjatha §. bhojanacchādanapānīyaṃ §, dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
65. Tato suddhā sucivasanā, kāsikuttamadhārinī; hasantī vimānā nikkhami, ‘dakkhiṇāya idaṃ phalan’” ti.
66. “Sucittarūpaṃ ruciraṃ, vimānaṃ te pabhāsati; devate pucchitācikkha, kissa kammassidaṃ phalan” ti.
67. “Bhikkhuno caramānassa, doṇinimmajjanim ahaṃ;

adāsiṃ ujubhūtaṃ, vip̄pasannaṃ cetasā.

68. “Tassa kammaṃ kusalassa, vip̄kaṃ dīghamantaraṃ;
anubhomi vimānasmīṃ, tañca dāni parittakaṃ.
69. “Uddhaṃ catūhi māsehi, kālaṃkiriyaṃ § bhavissati.
ekantaṭṭhakaṃ ghoraṃ, nirayaṃ papatissahaṃ.
70. § “Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ, vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ.
ayopākārapariyantaṃ, ayasā paṭikujjitaṃ.
71. “Tassa (..0135) ayomayā bhūmi, jalitā tejasā yutā;
samantā yojanasataṃ, pharivā tiṭṭhati sabbadā.
72. “Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ, dukkhaṃ vedissa vedanaṃ;
phalañca pāpakammaṃ, tasmā socāmaṃ bhusan”ti.

Khallāṭṭhiyapetivatthu dasamaṃ.

11. Nāgapetavatthu

73. “Puratova § setena paleti hatthinā, majjhe pana assatarīrathena.
pacchā ca kaññā sivikāya nīyati, obhāsayantī dasa sabbato § disā.
74. “Tumhe pana muggarahatthapāṇino, rudaṃmukhā chinnapabhinnagattā;
manussabhūtā kimakattha pāpaṃ, yenaññamaññassa pivātha lohitaṃ”ti.
75. “Puratova yo gacchati kuñjarena, setena nāgena catukkamena;
amhāka putto ahu jeṭṭhako so §, dānāni datvāna sukhī pamodati.
76. “Yo so majjhe assatarīrathena, catubbhi yuttana suvaggitena;
amhāka putto ahu majjhimo so, amaccharī dānavatī virocati.

77. “Yā sā ca pacchā sivikāya nīyati, nārī sapaññā migamandalocanā;
amhāka dhītā ahu sā kaniṭṭhikā, bhāgaḍḍhabhāgena sukhī pamodati.
78. “Ete (..0136) ca dānāni adamsu pubbe, pasannacittā samaṇabrāhmaṇānaṃ.
mayamaṃ pana maccharino ahumha, paribhāsakā samaṇabrāhmaṇānaṃ;
ete ca datvā paricārayanti, mayaṅca sussāma naḷova chinno”ti §.
79. “Kiṃ tumhākaṃ bhojanaṃ kiṃ sayānaṃ, kathaṅca yāpetha supāpadha-
mmino;
pahūtabhogesu anappakesu, sukhaṃ virādhāya § dukkhajja pattā”ti.
80. “Aññamaññaṃ vadhitvāna, pivāma pubbalohitaṃ;
bahuṃ pitvā na dhātā homa, nacchādimhase § mayaṃ.
81. “Icceva maccā paridevayanti, adāyakā pecca § yamassa ṭhāyino.
ye te vidicca § adhigamma bhoge, na bhuñjare nāpi karonti puññaṃ.
82. “Te khuppiṃpāsūpagatā parattha, pacchā § ciraṃ jhāyare ḍayhamānā.
kammāni katvāna dukhudrāni, anubhonti dukkhaṃ kaṭukapphalāni.
83. “Ittaraṃ hi dhanaṃ dhaññaṃ, ittaraṃ idha jīvitaṃ;
ittaraṃ ittarato ñatvā, dīpaṃ kayirātha paṇḍito.
84. “Ye te evaṃ pajānanti, narā dhammassa kovidā;
te dāne nappamajjanti, sutvā arahataṃ vaco”ti.

Nāgapetavatthu ekādasamaṃ.

12. Uragapetavatthu

85. “Uragova (..0137) tacamaṃ jiṇṇamaṃ, hitvā gacchati santanaṃ;
evaṃ sarīre nibbhoge, pete kālaṅkate sati.
86. “Ḍayhamāno na jānāti, ñātīnaṃ paridevitaṃ;
tasmā etaṃ na rodāmi, gato so tassa yā gati”.
87. “Anabbhito § tato āgā, nānuññāto ito gato;
yathāgato tathā gato, tattha kā § paridevanā.
88. “Ḍayhamāno na jānāti, ñātīnaṃ paridevitaṃ;
tasmā etaṃ na rodāmi, gato so tassa yā gati”.
89. “Sace rode kisā assaṃ, tattha me kiṃ phalaṃ siyā;
ñātimittasuhajjānaṃ, bhiyyo no aratī siyā.
90. “Ḍayhamāno na jānāti, ñātīnaṃ paridevitaṃ;
tasmā etaṃ na rodāmi, gato so tassa yā gati”.
91. “Yathāpi dārako candaṃ, gacchantamanurodati;
evaṃ sampadamevetamaṃ, yo petamanusocati.
92. “Ḍayhamāno na jānāti, ñātīnaṃ paridevitaṃ;
tasmā etaṃ na rodāmi, gato so tassa yā gati”.
93. “Yathāpi brahme udakumbho, bhinno appaṭisandhiyo;
evaṃ sampadamevetamaṃ, yo petamanusocati.

94. “Ḍayhamāno na jānāti, ñātīnaṃ paridevitaṃ;
tasmā etaṃ na rodāmi, gato so tassa yā gati” ti.

Uragapetavatthu dvādasamaṃ.

Uragavaggo paṭhamao niṭṭhito.

Tassuddānaṃ-

Khettañca sūkaraṃ pūti, piṭṭhaṃ cāpi tirokuṭṭaṃ;
pañcāpi sattaputtañca, goṇaṃ pesakārakañca;
tathā khallāṭiyaṃ nāgaṃ, dvādasamaṃ uragañcevāti.

2. Ubbarivaggo

1. Saṃsāramocakapetivatthu

95. “Naggā (..0138) dubbaṇṇarūpāsi, kisā dhamanisanthatā;
upphāsulike Ṣ kisike, kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī” ti.
96. “Ahaṃ bhadante petīmhi, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.
97. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, petalokaṃ ito gatā” ti.
98. “Anukampakā mayhaṃ nāhesuṃ bhante, pitā ca mātā athavāpi ñātakā;
ye maṃ niyojeyyūṃ dadāhi dānaṃ, pasannacittā samaṇabrāhmaṇānaṃ.
99. “Ito ahaṃ vassasatāni pañca, yaṃ evarūpā vicarāmi naggā;
khudāya taṇhāya ca khajjamānā, pāpassa kamma phalaṃ mamedamaṃ.
100. “Vandāmi taṃ ayya pasannacittā, anukampa maṃ vīra mahānubhāva;
datvā ca me ādisa yaṃ hi kiñci, mocehi maṃ duggatīyā bhadante” ti.
101. Sādhūti so paṭissutvā, sārīputtonukampako;
bhikkhūnaṃ ālopaṃ datvā, pāṇimattañca coḷakaṃ;
thālakassa ca pānīyaṃ, tassā dakkhiṇamādisi.
102. Samanantarānuddiṭṭhe, vipāko udapajjatha;
bhojanacchādanapānīyaṃ, dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
103. Tato (..0139) suddhā sucivasanā, kāsikuttamadhārīni;
vicittavatthābharaṇā, sārīputtaṃ upasaṅkami.
104. “Abhikkantena vaṇṇena, yā tvaṃ tiṭṭhasi devate;
obhāsentī disā sabbā, osadhī viya tārakā.
105. “Kena tetādiso vaṇṇo, kena te idha mijjhati;
uppajjanti ca te bhogā, ye keci manaso piyā.
106. “Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve, manussabhūtā kimakāsi puññaṃ;

- kenāsi evaṃ jalitānubhāvā, vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati” ti.
- 107.** “Uppaṇḍukiṃ kisaṃ chātaṃ, naggaṃ sampatitacchaviṃ §.
muni kāruṇiko loke, taṃ maṃ addakkhi duggataṃ.
- 108.** “Bhikkhūnaṃ ālopaṃ datvā, pāṇimattañca coḷakaṃ;
thālakassa ca pāṇiyaṃ, mama dakkhiṇamādisi.
- 109.** “Ālopassa phalaṃ passa, bhattaṃ vassasataṃ dasa;
bhujjāmi kāmakāmini, anekarasabyañjanaṃ.
- 110.** “Pāṇimattassa coḷassa, vipākaṃ passa yādisaṃ;
yāvatā nandarājassa, vijitasmiṃ paṭicchadā.
- 111.** “Tato bahutarā bhante, vatthānacchādanāni me;
koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca.
- 112.** “Vipulā ca mahagghā ca, tepākāsevalambare;
sāhaṃ taṃ paridahāmi, yaṃ yaṃ hi manaso piyaṃ.
- 113.** “Thālakassa ca pāṇiyaṃ, vipākaṃ passa yādisaṃ;
gambhīrā caturassā ca, pokkharañño sunimmitā.
- 114.** “Setodakā suppatitthā, sītā appaṭigandhiyā;
padumuppalasañchannā, vārikiñjakkhapūritā.
- 115.** “Sāhaṃ (..0140) ramāmi kiḷāmi, modāmi akutobhayā;
muniṃ kāruṇikaṃ loke, bhante vanditumāgatā” ti.

2. Sāriputtattheramātupetivatthu

116. “Naggā dubbaṇṇarūpāsi, kisā dhamanisanthatā;
upphāsulike kisike, kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi”.
117. “Ahaṃ te sakiyā mātā, pubbe aññāsu jātīsu;
upapannā pettivisayaṃ, khuppipāsasamappitā.
118. “Chaḍḍitaṃ khipitaṃ kheḷaṃ, siṅghāṇikaṃ silesumaṃ;
vasañca ḍayhamānānaṃ, vijātānañca lohitaṃ.
119. “Vaṇikānañca yaṃ ghāna-sīsacchinnāna lohitaṃ;
khudāparetā bhuñjāmi, itthipurisanissitaṃ.
120. “Pubbalohitaṃ bhakkhāmi Ṣ, pasūnaṃ mānusāna ca.
aleṇā anagārā ca, nilamañcaparāyaṇā.
121. “Dehi puttaka me dānaṃ, datvā anvādisāhi me;
appeva nāma mucceyyaṃ, pubbalohitabhojanā”ti.
122. Mātuyā vacanaṃ sutvā, upatissoukampaḥ;
āmantayi moggallānaṃ, anuruddhañca kappinaṃ.
123. Catasso kuṭiyo katvā, saṅghe cātuddise adā;
kuṭiyo annapānañca, mātu dakkhiṇamādisī.
124. Samanantarānuddiṭṭhe, vipāko udapajjatha;
bhojanaṃ pāṇiyaṃ vatthaṃ, dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
125. Tato suddhā sucivasanā, kāsikuttamadhārinī;
vicittavatthābharaṇā, kolitaṃ upasaṅkami.
126. “Abhikkantena (..0141) vaṇṇena, yā tvaṃ tiṭṭhasi devate;
obhāsentī disā sabbā, osadhī viya tārakā.
127. “Kena tetādiso vaṇṇo, kena te idha mijjhati;
uppajjanti ca te bhogā, ye keci manaso piyā.
128. “Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve, manussabhūtā kimakāsi puññaṃ;
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā, vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī”ti.
129. “Sāriputtassāhaṃ mātā, pubbe aññāsu jātīsu;
upapannā pettivisayaṃ, khuppipāsasamappitā.
130. “Chaḍḍitaṃ khipitaṃ kheḷaṃ, siṅghāṇikaṃ silesumaṃ;
vasañca ḍayhamānānaṃ, vijātānañca lohitaṃ.
131. “Vaṇikānañca yaṃ ghāna-sīsacchinnāna lohitaṃ;
khudāparetā bhuñjāmi, itthipurisanissitaṃ.
132. “Pubbalohitaṃ bhakkhissaṃ, pasūnaṃ mānusāna ca;
aleṇā anagārā ca, nilamañcaparāyaṇā.
133. “Sāriputtassa dānena, modāmi akutobhayā;
munim kārūnikaṃ loke, bhante vanditumāgatā”ti.

3. Mattāpetivatthu

134. “Naggā dubbaṇṇarūpāsi, kisā dhamanisanthatā;
upphāsulike kisike, kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi” ti.
135. “Ahaṃ mattā tvaṃ tissā, sapattī te pure ahuṃ;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.
136. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, petalokaṃ ito gatā” ti.
137. “Caṇḍī (..0142) ca pharusā cāsiṃ, issukī maccharī saṭhā §.
tāhaṃ duruttaṃ vatvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.
138. Sabbaṃ § ahampi jānāmi, yathā tvaṃ caṇḍikā ahu;
aññañca kho taṃ pucchāmi, kenāsi paṃsukunthitā” ti.
139. “Sīsaṃhātā tvaṃ āsi, sucivatthā alaṅkatā;
ahañca kho § adhimattaṃ, samalaṅkatatarā tayā.
140. “Tassā me pekkhamānāya, sāmikena samantayi;
tato me issā vipulā, kodho me samajāyatha.
141. “Tato paṃsuṃ gahetvāna, paṃsunā taṃ hi okiriṃ §.
tassa kammavipākena, tenamhi paṃsukunthitā” ti.
142. “Saccaṃ ahampi jānāmi, paṃsunā maṃ tvamokiri;
aññañca kho taṃ pucchāmi, kena khajjasi kacchuyā” ti.
143. “Bhesajjahārī ubhayo, vanantaṃ agamimhase;
tvañca bhesajjamāhari, ahañca kapikacchuno.
144. “Tassā tyājānamānāya, seyyaṃ tyāhaṃ samokiriṃ;
tassa kammavipākena, tena khajjāmi kacchuyā” ti.
145. “Saccaṃ ahampi jānāmi, seyyaṃ me tvaṃ samokiri;
aññañca kho taṃ pucchāmi, kenāsi naggiyā tuvan” ti.
146. “Sahāyānaṃ samayo āsi, ñātīnaṃ samitī ahu;
tvañca āmantitā āsi, sasāminī no ca kho ahaṃ.
147. “Tassā tyājānamānāya, dussaṃ tyāhaṃ apānudiṃ;
tassa kammavipākena, tenamhi naggiyā ahan” ti.
148. “Saccaṃ ahampi jānāmi, dussaṃ me tvaṃ apānudi;
aññañca kho taṃ pucchāmi, kenāsi gūthagandhinī” ti.
149. “Tava (..0143) gandhañca mālañca, paccagghañca vilepanaṃ;
gūthakūpe adhāresiṃ §, taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā.
tassa kammavipākena, tenamhi gūthagandhinī” ti.
150. “Saccaṃ ahampi jānāmi, taṃ pāpaṃ pakataṃ tayā;
aññañca kho taṃ pucchāmi, kenāsi duggatā tuvan” ti.
151. “Ubhinnaṃ samakaṃ āsi, yaṃ gehe vijjate dhanaṃ;

- santesu deyyadhammesu, dīpaṃ nākāsimattano;
tassa kammavipākena, tenamhi duggatā ahaṃ.
- 152.** “Tadeva maṃ tvaṃ avaca, ‘pāpakammaṃ nisevasi;
na hi pāpehi kammehi, sulabhā hoti suggatī” ti.
- 153.** “Vāmato maṃ tvaṃ paccesi, athopi maṃ usūyasi;
passa pāpānaṃ kammānaṃ, vipāko hoti yādiso.
- 154.** “Te gharā tā ca dāsiyo §, tānevābharaṇānime.
te aññe paricārenti, na bhogā honti sassatā.
- 155.** “Idāni bhūtassa pitā, āpaṇā gehamehiti;
appeva te dade kiñci, mā su tāva ito agā” ti.
- 156.** “Naggā dubbaṇṇarūpāmhi, kisā dhamanisanthatā;
kopīnametaṃ itthīnaṃ, mā maṃ bhūtapitāddasā” ti.
- 157.** “Handa kiṃ vā tyāhaṃ § dammi, kiṃ vā tedha § karomahaṃ.
yena tvaṃ sukhitā assa, sabbakāmasamiddhinī” ti.
- 158.** “Cattāro bhikkhū saṅghato, cattāro pana puggalā;
aṭṭha bhikkhū bhojayitvā, mama dakkhiṇamādisa;
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ, sabbakāmasamiddhinī” ti.
- 159.** Sādhūti sā paṭissutvā, bhojayitvāṭṭha bhikkhavo;

- vatthehacchādayitvāna, tassā dakkhiṇamādisī.
- 160.** Samanantarānuddiṭṭhe (..0144), vipāko udapajjatha;
bhojanacchādanapāṇiyam, dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
- 161.** Tato suddhā sucivasanā, kāsikuttamadhārinī;
vicittavatthābharaṇā, sapattiṃ upasaṅkami.
- 162.** “Abhikkantena vaṇṇena, yā tvaṃ tiṭṭhasi devate;
obhāsentī disā sabbā, osadhī viya tārakā.
- 163.** “Kena tetādiso vaṇṇo, kena te idha mijjhati;
uppajjanti ca te bhogā, ye keci manaso piyā.
- 164.** “Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve, manussabhūtā kimakāsi puññaṃ;
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā, vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī” ti.
- 165.** “Ahaṃ mattā tvaṃ tissā, sapattī te pure ahuṃ;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā.
- 166.** “Tava dinnena dānena, modāmi akutobhayā;
cīraṃ jīvāhi bhagini, saha sabbehi ñātibhi;
asokaṃ virajaṃ ṭhānaṃ, āvāsaṃ vasavattinaṃ.
- 167.** “Idha dhammaṃ caritvāna, dānaṃ datvāna sobhane;
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ, aninditā saggamupehi ṭhānan” ti.

Mattāpetivatthu tatiyaṃ.

4. Nandāpetivatthu

- 168.** “Kāḷī dubbaṇṇarūpāsī, pharusā bhīrudassanā;
piṅgalāsī kaḷārāsī, na taṃ maññāmi mānusin” ti.
- 169.** “Ahaṃ nandā nandisena, bhariyā te pure ahuṃ;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.
- 170.** “Kiṃ (..0145) nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, petalokaṃ ito gatā” ti.
- 171.** “Caṇḍī ca pharusā cāsiṃ Ṣ, tayi cāpi agāravā.
tāhaṃ duruttaṃ vatvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.
- 172.** “Handuttariyaṃ dadāmi te, imaṃ Ṣ dussaṃ nivāsaya;
imaṃ dussaṃ nivāsetvā, ehi nessāmi taṃ gharaṃ.
- 173.** “Vatthañca annapānañca, lacchasi tvaṃ gharaṃ gatā;
putte ca te passissasi, suṇisāyo ca dakkhasī” ti.
- 174.** “Hatthena hatthe te dinnaṃ, na mayhaṃ upakappati;
bhikkhū ca sīlasampanne, vītarāge bahussute.
- 175.** “Tappehi annapānena, mama dakkhiṇamādisa;
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ, sabbakāmasamiddhinī” ti.
- 176.** Sādhūti so paṭissutvā, dānaṃ vipulamākiri;
annaṃ pānaṃ khādanīyaṃ, vatthasenāsanāni ca;

chattam gandhañca mālañca, vividhā ca upāhanā.

177. Bhikkhū ca sīlasampanne, vītarāge bahussute;
tappetvā annapānena, tassā dakkhiṇamādisī.

178. Samanantarānuddiṭṭhe, vipāko udapajjatha;
bhojanacchādanapānīyaṃ, dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.

179. Tato suddhā sucivasanā, kāsikuttamadhārinī;
vicittavatthābharaṇā, sāmikaṃ upasaṅkami.

180. “Abhikkantena vaṇṇena, yā tvaṃ tiṭṭhasi devate;
obhāsentī disā sabbā, osadhī viya tārakā.

181. “Kena tetādiso vaṇṇo, kena te idha mijjhati;
uppajjanti ca te bhogā, ye keci manaso piyā.

182. “Pucchāmi (..0146) taṃ devi mahānubhāve, manussabhūtā kimakāsi
puññaṃ;

kenāsi evaṃ jalitānubhāvā, vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsatī”ti.

183. “Ahaṃ nandā nandisena, bhariyā te pure ahuṃ;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā.

184. “Tava dinnena dānena, modāmi akutobhayā;
ciraṃ jīva gahapati, saha sabbehi ñātibhi;
asokaṃ virajaṃ khemaṃ, āvāsaṃ vasavattinaṃ.

185. “Idha dhammaṃ caritvāna, dānaṃ datvā gahapati;
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ, anindito saggamupehi ṭhānan”ti.

Nandāpetivatthu catutthaṃ.

5. Maṭṭhakuṇḍalīpetavatthu

186. § “Alaṅkato maṭṭhakuṇḍalī, māladhārī haricandanussado;
bāhā paggayha kandasi, vanamajjhe kiṃ dukkhito tuvaṃ”ti.

187. “Sovaṇṇamayo pabhassaro, uppanno rathapañjaro mama;
tassa cakkayugaṃ na vindāmi, tena dukkhena jahāmi jīvitan”ti.

188. “Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ, lohita kamayaṃ § atha rūpiyamayaṃ.
ācikkha me bhaddamāṇava, cakkayugaṃ paṭipādayāmi te”ti.

189. So (..0147) māṇavo tassa pāvadi, “candasūriyā ubhayettha dissare;
sovaṇṇamayo ratho mama, tena cakkayugena sobhatī”ti.

190. “Bālo kho tvaṃ asi māṇava, yo tvaṃ patthayase apatthiyaṃ;
maññāmi tuvaṃ marissasi, na hi tvaṃ lacchasi candasūriye”ti.

191. “Gamanāgamanampi dissati, vaṇṇadhātu ubhayattha vīthiyā;
peto kālakato na dissati, ko nidha kandataṃ bālyataro”ti.

192. “Saccaṃ kho vadesi māṇava, ahameva kandataṃ bālyataro;
candaṃ viya dārako rudam, petaṃ kālakatābhipatthayin”ti.

193. “Ādittaṃ vata maṃ santaṃ, ghatasittaṃva pāvakaṃ;

- vārinā viya osiñcaṃ, sabbaṃ nibbāpaye daram.
- 194.** “Abbahī § vata me sallam, sokaṃ hadayanissitam;
yo me sokaparetassa, puttasokaṃ apānudi.
- 195.** “Svāhaṃ abbūḷhasallosmi, sitibhūtosmi nibbuto;
na socāmi na rodāmi, tava sutvāna māṇavā” ti.
- 196.** “Devatā nusi gandhabbo, adu sakko purindado;
ko vā tvaṃ kassa vā putto, kathaṃ jānemu taṃ mayan” ti.
- 197.** “Yañca kandasi yañca rodasi, puttaṃ āḷāhane sayam dahitvā;
svāhaṃ kusalam karitvā kammaṃ, tidasānaṃ sahyatam gato” ti.
- 198.** “Appam (..0148) vā bahum vā nāddasāma, dānaṃ dadantassa sake agāre.
uposathakammaṃ vā tādisam, kena kammena gatosi devalokan” ti.
- 199.** “Ābādhikohaṃ dukkhito gilāno, āturarūpomhi sake nivesane;
buddham vigatarajaṃ vitiṇṇakaṅkham, addakkhiṃ sugataṃ anomapaññaṃ.
- 200.** “Svāhaṃ muditamano pasannacitto, añjaliṃ akariṃ

tathāgatassa;

tāhaṃ kusalaṃ karitvāna kammaṃ, tidasānaṃ sahabyataṃ gato”ti.

201. “Acchariyaṃ vata abbhutaṃ vata, añjalikammaṃ ayamīdiso vipāko;
ahampi muditamano pasannacitto, ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāmi”ti.
202. “Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāhi, dhammañca saṅghañca pasannacitto;
tatheva sikkhāya padāni pañca, akhaṇḍaphullāni samādiyassu.
203. “Pāṇātipātā viramassu khippaṃ, loke adinnaṃ parivajjayassu;
amajjapo mā ca musā bhaṇāhi, sakena dārena ca hohi tuṭṭho”ti.
204. “Atthakāmosi me yakkha, hitakāmosi devate;
karomi tuyhaṃ vacanaṃ, tvaṃsi ācariyo mamāti.
205. “Upemi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammañcāpi anuttaraṃ;
saṅghañca naradevassa, gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.
206. “Pāṇātipātā (..0149) viramāmi khippaṃ, loke adinnaṃ parivajjayāmi;
amajjapo no ca musā bhaṇāmi; sakena dārena ca homi tuṭṭho”ti.

Maṭṭhakuṇḍalīpetavatthu pañcamaṃ.

6. Kaṇhapetavatthu

207. “Uṭṭhehi kaṇha kiṃ sesi, ko attho supanena te;
yo ca tuyhaṃ sako bhātā, hadayaṃ cakkhu ca § dakkhiṇaṃ.
tassa vātā baliyanti, sasam jappati § kesavā”ti.
208. “Tassa taṃ vacanaṃ sutvā, rohiṇeyyassa kesavo;
taramānarūpo vuṭṭhāsi, bhātusokena aṭṭito.
209. “Kiṃ nu ummattarūpova, kevalaṃ dvārakaṃ imaṃ;
saso sasoti lapasi, kīdisaṃ sasamicchasi.
210. “Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ, lohamayaṃ atha rūpiyamayaṃ;
saṅkhasilāpavāḷamayaṃ, kārayissāmi te sasam.
211. “Santi aññepi sasakā, araññavanagocarā;
tepi te ānayissāmi, kīdisaṃ sasamicchasi”ti.
212. “Nāhamete sase icche, ye sasā pathavissitā;
candato sasamicchāmi, taṃ me ohara kesavā”ti.
213. “So nūna madhuraṃ ñāti, jīvitaṃ vijahissasi;
apatthiyaṃ patthayasi, candato sasamicchasi”ti.
214. “Evaṃ ce kaṇha jānāsi, yathaññamanusāsasi;
kasmā pure mataṃ puttaṃ, ajjāpi manusocasi.
215. “Na yaṃ labbhā manussena, amanussena vā pana;
jāto me mā mari putto, kuto labbhā alabbhiyaṃ.
216. “Na (..0150) mantā mūlabhesajjā, osadhehi dhanena vā;
sakkā ānayitum kaṇha, yaṃ petamanusocasi.
217. “Mahaddhanā mahābhogā, raṭṭhavantopi khattiyā;

- pahūtadhanadhaññāse, tepi no § ajarāmarā.
- 218.** “Khattiyā brāhmaṇā vessā, suddā caṇḍālapukkusā;
ete caññe ca jātiyā, tepi no ajarāmarā.
- 219.** “Ye mantam parivattenti, chaḷaṅgam brahmacintitam;
ete caññe ca vijjāya, tepi no ajarāmarā.
- 220.** “Isayo vāpi § ye santā, saññatattā tapassino;
sarīram tepi kālena, vijahanti tapassino.
- 221.** “Bhāvitattā arahanto, katakiccā anāsavā;
nikkhipanti imam deham, puññapāparikkhayā” ti.
- 222.** “Ādittam vata mam santam, ghatasittamva pāvakam;
vārinā viya osiñcam, sabbam nibbāpaye daram.
- 223.** “Abbahī vata me sallam, sokam hadayanissitam;
yo me sokaparetassa, puttasokam apānudi.
- 224.** “Svāham abbūḷhasallosmi, sītibhūtosmi nibbuto;
na socāmi na rodāmi, tava sutvāna bhātika” §.
- 225.** Evam karonti sappaññā, ye honti anukampakā;
nivattayanti sokamhā, ghaṭo jeṭṭhamva bhātaram.
- 226.** Yassa etādisā honti, amaccā paricārakā;
subhāsitena anventi, ghaṭo jeṭṭhamva bhātaranti.

Kaṇhapetavatthu chaṭṭham.

7. Dhanapālaseṭṭhipetavatthu

- 227.** “Naggo (..0151) dubbaṇṇarūposi, kiso dhamanisanthato;
upphāsuliko kisiko, ko nu tvamasi mārisa”.
- 228.** “Aham bhadante petomhi, duggato yamalokiko;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gato”.
- 229.** “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭam katam;
kissa kammavipākena, petalokaṃ ito gato”.
- 230.** “Nagaram atthi paṇṇānam §, erakacchanti vissutam;
tatha seṭṭhi pure āsiṃ, dhanapāloti mam vidū.
- 231.** “Asīti sakaṭavāhānam, hiraññassa ahosi me;
pahūtam me jātarūpaṃ, muttā veḷuriyā bahū.
- 232.** “Tāva mahaddhanassāpi, na me dātuṃ piyaṃ ahu;
pidahitvā dvāram bhujim §, mā mam yācanakāddasam.
- 233.** “Assaddho maccharī cāsiṃ, kadariyo paribhāsako;
dadantānam karontānam, vārayissam bahu jane §.
- 234.** “Vipāko natthi dānassa, saṃyamassa kuto phalam;
pokkharaññodapānāni, ārāmāni ca ropite;
papāyo ca vināsesiṃ, dugge saṅkamanāni ca.

235. “ Svāhaṃ akatakalyāṇo, katapāpo tato cuto;
upapanno pettivisayaṃ, khuppipāsasamappito.
236. “ Pañcapanṇāsavassāni, yato kālaṅkato ahaṃ;
nābhijānāmi bhuttaṃ vā, pītaṃ vā pana pāniyaṃ.
237. “ Yo saṃyamo so vināso, yo vināso so saṃyamo;
petā hi kira jānanti, yo saṃyamo so vināso.
238. “ Ahaṃ (..0152) pure saṃyamissaṃ, nādāsiṃ bahuke dhane;
santesu deyyadhammesu, dīpaṃ nākāsimattano;
svāhaṃ pacchānutappāmi, attakammaphalūpago.
239. § “ Uddhaṃ catūhi māsehi, kālaṃkiriya bhavissati;
ekantakaṭukaṃ ghoraṃ, nirayaṃ papatissahaṃ.
240. § “ Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ, vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ;
ayopākārapariyantaṃ, ayasā paṭikujjitaṃ.
241. § “ Tassa ayomayā bhūmi, jalitā tejasā yutā;
samantā yojanasataṃ, pharivā tiṭṭhati sabbadā.
242. § “ Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ, dukkhaṃ vedissa vedanaṃ;
phalaṃ pāpassa kammaṃ, tasmā socāmaṃ bhusaṃ.
243. “ Taṃ vo vadāmi bhaddaṃ vo, yāvattettha samāgatā;

mākattha pāpakaṃ kammaṃ, āvi vā yadi vā raho.

244. “Sace taṃ pāpakaṃ kammaṃ, karissatha karotha vā;
na vo dukkhā pamutyatthi §, uppaccāpi § palāyataṃ.

245. “Matteyyā hotha petteyyā, kule jeṭṭhāpacāyikā;
sāmaññā hotha brahmaññā, evaṃ saggaṃ gamissathā” ti.

Dhanapālaseṭṭhipetavatthu sattamaṃ.

8. Cūlaseṭṭhipetavatthu

246. “Naggo kiso pabbajitosi bhante, rattiṃ kuhiṃ gacchasi kissa hetu;
ācikkha me taṃ api sakkuṇemu, sabbena vittaṃ paṭipādaye tuvan” ti.

247. “Bārāṇasī (..0153) nagaraṃ dūraghuṭṭhaṃ, tatthāhaṃ gahapati aḍḍhako
ahu dīno;

adātā gedhitamano āmisasmim, dussīlyena yamavisayamhi patto.

248. “So sūcīkāya kilamito tehi,
teneva ñātīsu yāmi āmisakiñcikkhahetu;
adānasīlā na ca saddahanti,
dānaphalaṃ hoti paramhi loke.

249. “Dhītā ca mayhaṃ lapate abhikkhaṇaṃ, ‘dassāmi dānaṃ pitūnaṃ pitāma-
hānaṃ’;

tamupakkhaṭaṃ parivisayanti brāhmaṇā §, ‘yāmi ahaṃ andhakavindaṃ
bhottun” ti.

250. Tamavoca rājā “anubhaviyāna tampi,
eyyāsi khippaṃ ahamapi kassaṃ pūjaṃ;
ācikkha me taṃ yadi atthi hetu,
saddhāyitaṃ hetuvaco suṇomā” ti.

251. ‘Tathā’ ti vatvā agamāsi tattha, bhuñjiṃsu bhattaṃ na ca dakkhiṇārahā;
paccāgami rājagahaṃ punāparaṃ, pāturahosi purato janādhipassa.

252. Disvāna petaṃ punadeva āgataṃ, rājā avoca “ahamapi kiṃ dadāmi;
ācikkha me taṃ yadi atthi hetu, yena tuvaṃ cirataraṃ piṇito siyā” ti.

253. “Buddhañca saṅghaṃ parivisiyāna rāja, annena pānena ca cīvarena;
taṃ dakkhiṇaṃ ādisa me hitāya, evaṃ ahaṃ cirataraṃ piṇito siyā” ti.

254. Tato (..0154) ca rājā nipatitvā tāvade §, dānaṃ sahatthā atulaṃ daditvā §
saṅghe.

ārocesi pakataṃ § tathāgatassa, tassa ca petassa dakkhiṇaṃ ādisittha.

255. So pūjito ativiya sobhamāno, pāturahosi purato janādhipassa;

“Yakkhohamasmi paramiddhipatto, na mayhamatthi samā sadisā § mānūsā.

256. “Passānubhāvaṃ aparimitaṃ mamayidaṃ, tayānudiṭṭhaṃ atulaṃ datvā
saṅghe;

santappito satataṃ sadā bahūhi, yāmi ahaṃ sukhito manussadevā” ti.

Cūḷasetṭhipetavatthu aṭṭhamam niṭṭhitam.

Bhāṇavāram paṭhamam niṭṭhitam.

9. Aṅkurapetavatthu

257. “Yassa atthāya gacchāma, kambojam dhanahārakā;
ayaṃ kāmadaḍḍo yakkho, imaṃ yakkham nayāmaṣe.
258. “Imaṃ yakkham gahetvāna, sādhukena pasayha vā;
yānam āropayitvāna, khippaṃ gacchāma dvārakan” ti.
259. § “Yassa rukkhassa chāyāya, nisīdeyya sayeyya vā.
na tassa sākham bhañjeyya, mittadubbho hi pāpako” ti.
260. “Yassa rukkhassa chāyāya, nisīdeyya sayeyya vā;
khandhampi tassa chindeyya, attho ce tādiso siyā” ti.
261. “Yassa (..0155) rukkhassa chāyāya, nisīdeyya sayeyya vā;
na tassa pattaṃ bhindeyya §, mittadubbho hi pāpako” ti.
262. “Yassa rukkhassa chāyāya, nisīdeyya sayeyya vā;
samūlampi taṃ abbuhe §, attho ce tādiso siyā” ti.
263. “Yassekarattimpi ghare vaseyya, yatthannapānam puriso labhetha;
na tassa pāpaṃ manasāpi cintaye, kataññutā sappurisehi vaṇṇitā.
264. “Yassekarattimpi ghare vaseyya, annena pānena upaṭṭhito siyā;
na tassa pāpaṃ manasāpi cintaye, adubbhapāṇi dahate mittadubbhim.
265. “Yo pubbe katakalyāṇo, pacchā pāpena hiṃsati;
allapāṇihato § poso, na so bhadraṇi passati” ti.
266. “Nāham devena vā manussena vā, issariyena vāham suppasayho;
yakkhohamasmi paramiddhipatto, dūraṅgamo vaṇṇabalūpapanno” ti.
267. “Pāṇi te sabbaso vaṇṇo, pañcadhāro madhussavo;
nānārasā paggharanti, maññehaṃ taṃ purindadan” ti.
268. “Nāmi devo na gandhabbo, nāpi sakko purindado;
petaṃ maṃ aṅkura jānāhi, roruvamhā § idhāgatan” ti.
269. “Kiṃsīlo kiṃsamācāro, roruvasmim pure tuvaṃ;
kena te brahmacariyena, puññaṃ pāṇimhi ijjhati” ti.
270. “Tunnavāyo pure āsiṃ, roruvasmim tadā ahaṃ;
sukicchavutti kapaṇo, na me vijjati dātave.
271. “Nivesanañca (..0156) § me āsi, asayhassa upantike.
saddhassa dānapatino, katapuññaṃ lajjino.
272. “Tattha yācanakā yanti, nānāgottā vanibbakā;
te ca maṃ tattha pucchanti, asayhassa nivesanaṃ.
273. “Kattha gacchāma bhaddaṃ vo, kattha dānaṃ padīyati;

- tesāhaṃ puṭṭho akkhāmi, asayhassa nivesanaṃ.
- 274.** “Paggayha dakkhiṇaṃ bāhuṃ, ettha gacchatha bhaddaṃ vo;
ettha dānaṃ padīyati, asayhassa nivesane.
- 275.** “Tena pāṇi kāmadaḍḍo, tena pāṇi madhussavo;
tena me brahmacariyena, puññaṃ pāṇimhi ijjhatī” ti.
- 276.** “Na kira tvaṃ adā dānaṃ, sakapāṇīhi kassaci;
parassa dānaṃ anumodamāno, pāṇiṃ paggayha pāvadi.
- 277.** “Tena pāṇi kāmadaḍḍo, tena pāṇi madhussavo;
tena te brahmacariyena, puññaṃ pāṇimhi ijjhati.
- 278.** “Yo so dānamadā bhante, pasanno sakapāṇibhi;
so hitvā mānusaṃ dehaṃ, kiṃ nu so disataṃ gato” ti.
- 279.** “Nāhaṃ pajānāmi asayhasāhino, aṅgīrasassa gatiṃ āgatiṃ vā;
sutañca me vessavaṇassa santike, sakkassa saḥabyataṃ gato asayho” ti.
- 280.** “Alameva kātuṃ kalyāṇaṃ, dānaṃ dātuṃ yathārahaṃ;
pāṇiṃ kāmadaḍḍaṃ disvā, ko puññaṃ na karissati.

281. “So hi nūna ito gantvā, anuppatvāna dvārakaṃ;
dānaṃ paṭṭhapayissāmi, yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.
282. “Dassāmañña pānañña, vatthasenāsanāni ca;
papañca udapānañca, dugge saṅkamanāni cā” ti.
283. “Kena (..0157) te aṅgulī kuṇā §, mukhañca kuṇalīkataṃ §.
akkhīni ca paggharanti, kiṃ pāpaṃ pakataṃ tayā” ti.
284. “Aṅgīrasassa gahapatino, saddhassa gharamesino;
tassāhaṃ dānavissagge, dāne adhikato ahuṃ.
285. “Tattha yācanake disvā, āgate bhojanatthike;
ekamantaṃ apakkamma, akāsiṃ kuṇaliṃ mukhaṃ.
286. “Tena me aṅgulī kuṇā, mukhañca kuṇalīkataṃ;
akkhīni me paggharanti, taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā” ti.
287. “Dhammena te kāpurisa, mukhañca kuṇalīkataṃ;
akkhīni ca paggharanti, yaṃ taṃ parassa dānassa;
akāsi kuṇaliṃ mukhaṃ.
288. “Kathaṃ hi dānaṃ dadamāno, kareyya parapattiyāṃ;
annaṃ pānaṃ khādaniyaṃ, vatthasenāsanāni ca.
289. “So hi nūna ito gantvā, anuppatvāna dvārakaṃ;
dānaṃ paṭṭhapayissāmi, yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.
290. “Dassāmañña pānañña, vatthasenāsanāni ca;
papañca udapānañca, dugge saṅkamanāni cā” ti.
291. Tato hi so nivattitvā, anuppatvāna dvārakaṃ;
dānaṃ paṭṭhapayi aṅkuro, yaṃtumassa § sukhāvahaṃ.
292. Adā annañca pānañca, vatthasenāsanāni ca;
papañca udapānañca, vipprasanna cetasā.
293. “Ko chāto ko ca tasito, ko vatthaṃ paridahissati;
kassa santāni yoggāni, ito yojentu vāhanaṃ.
294. “Ko chatticchati gandhañca, ko mālaṃ ko upāhanaṃ;
itissu tattha ghosenti, kappakā sūdamāgadhā §.
sadā sāyañca pāto ca, aṅkurassa nivesane.
295. “Sukhaṃ (..0158) supati aṅkuro’, iti jānāti maṃ jano;
dukkhaṃ supāmi sindhaka §, yaṃ na passāmi yācake.
296. “Sukhaṃ supati aṅkuro’, iti jānāti maṃ jano;
dukkhaṃ sindhaka supāmi, appake su vanibbake” ti.
297. “Sakko ce te varaṃ dajjā, tāvatimsānamissaro;
kissa sabbassa lokassa, varamāno varaṃ vare” ti.
298. “Sakko ce me varaṃ dajjā, tāvatimsānamissaro;
kāluṭṭhitassa me sato, suriyuggamaṃ pati;
dibbā bhakkhā pātubhaveyyuṃ, silavanto ca yācakā.
299. “Dadato me na khīyetha, datvā nānutapeyyahaṃ;
dadaṃ cittaṃ pasādeyyaṃ, etaṃ sakkaṃ varaṃ vare” ti.
300. “Na sabbavittāni pare pavecche, dadeyya dānañca dhanañca rakkhe;

- tasmā hi dānā dhanameva seyyo, atippadānena kulā na honti.
- 301.** “Adānamatidānañca, nappasaṃsanti paṇḍitā;
tasmā hi dānā dhanameva seyyo, samena vatteyya sa dhīradhammo” ti.
- 302.** “Aho vata re ahameva dajjaṃ, santo ca maṃ sappurisā bhajeyyumaṃ;
meghova ninnāni paripūrayanto §, santappaye sabbavanibbakānaṃ.
- 303.** “Yassa yācanake disvā, mukhavaṇṇo pasīdati;
datvā attamano hoti, taṃ ghamaṃ vasato sukhaṃ.
- 304.** “Yassa yācanake disvā, mukhavaṇṇo pasīdati;
datvā attamano hoti, esā yaññassa § sampadā.
- 305.** § “Pubbeva (..0159) dānā sumano, dadaṃ cittaṃ pasādaye;
datvā attamano hoti, esā yaññassa § sampadā” ti.
- 306.** Saṭṭhi vāhasahassāni, aṅkurassa nivesane;
bhojanaṃ dīyate niccaṃ, puññapekkhassa jantuno.
- 307.** Tisahassāni sūdāni hi §, āmuttamaṇikuṇḍalā;
aṅkuraṃ upajīvanti, dāne yaññassa vāvaṭā §.
- 308.** Saṭṭhi purisasahassāni, āmuttamaṇikuṇḍalā;
aṅkurassa mahādāne, kaṭṭhaṃ phārenti māṇavā.
- 309.** Soḷasitthisahassāni, sabbālaṅkārabhūsitā;
aṅkurassa mahādāne, vidhā piṇḍenti nāriyo.
- 310.** Soḷasitthisahassāni, sabbālaṅkārabhūsitā;
aṅkurassa mahādāne, dabbigāhā upaṭṭhitā.
- 311.** Bahumaṃ bahūnaṃ pādāsi, ciraṃ pādāsi khattiyo;
sakkaccañca sahatthā ca, cittikatvā punappunaṃ.
- 312.** Bahū māse ca pakkhe ca, utusaṃvaccharāni ca;
mahādānaṃ pavattesi, aṅkuro dīghamantaraṃ.
- 313.** Evaṃ datvā yajitvā ca, aṅkuro dīghamantaraṃ;
so hitvā mānusaṃ dehaṃ, tāvatimsūpago ahu.
- 314.** Kaṭacchubbhikkhaṃ datvāna, anuruddhassa indako;
so hitvā mānusaṃ dehaṃ, tāvatimsūpago ahu.
- 315.** Dasahi ṭhānehi aṅkuraṃ, indako atirocati;
rūpe sadde rase gandhe, phoṭṭhabbe ca manorame.
- 316.** Āyunā yasaṃ ceva, vaṇṇena ca sukkena ca;
ādhipaccena aṅkuraṃ, indako atirocati.
- 317.** Tāvatiṃse yadā buddho, silāyaṃ paṇḍukambale;
pāricchattakamūlamhi, vihāsi purisuttamo.
- 318.** Dasasu (..0160) lokadhātūsu, sannipatitvāna devatā;
payirupāsanti sambuddhaṃ, vasantaṃ nagamuddhani.
- 319.** Na koci devo vaṇṇena, sambuddhaṃ atirocati;
sabbe deve atikkamma §, sambuddhova virocati.
- 320.** Yojanāni dasa dve ca, aṅkuroyaṃ tadā ahu;
avidūreva buddhassa §, indako atirocati.
- 321.** Oloketvāna sambuddho, aṅkurañcāpi indakaṃ;

- dakkhiṇeyyaṃ sambhāvento §, idaṃ vacanamabravi.
- 322.** “Mahādānaṃ tayā dinnāṃ, aṅkura dīghamantaraṃ;
atidūre § nisinnosi, āgaccha mama santike” ti.
- 323.** Codito bhāvitattena, aṅkuro idamabravi;
“Kiṃ mayhaṃ tena dānena, dakkhiṇeyyena suññataṃ.
- 324.** “Ayaṃ so indako yakkho, dajjā dānaṃ parittakaṃ;
atirocati amhehi, cando tāragaṇe yathā” ti.
- 325.** “Ujjaṅgale yathā khette, bījaṃ bahumpi ropitaṃ;
na vipulaphalaṃ hoti, napi toseti kassakaṃ.
- 326.** “Tatheva dānaṃ bahukaṃ, dussīlesu patiṭṭhitaṃ;
na vipulaphalaṃ hoti, napi toseti dāyakaṃ.

327. “Yathāpi bhaddake khetto, bījaṃ appampi ropitaṃ;
sammā dhāraṃ paveccante, phalaṃ toseti kassakaṃ.
328. “Tattheva silavantesu, guṇavantesu tādisu;
appakampi kataṃ kāraṃ, puññaṃ hoti mahapphalaṃ” ti.
329. Viceyya dānaṃ dātabbaṃ, yattha dinnaṃ mahapphalaṃ;
viceyya dānaṃ datvāna, saggāṃ gacchanti dāyaka.
330. Viceyya (..0161) dānaṃ sugatappasatthaṃ, ye dakkhiṇeyyā idha jīvaloke;
etesu dinnāni mahapphalāni, bījāni vuttāni yathā sukhetteti.

Aṅkurapetavatthu navamaṃ.

10. Uttaramātupetivatthu

331. Divāvihāragataṃ bhikkhuṃ, gaṅgātīre nisinnakaṃ;
taṃ petī upasaṅkamma, dubbaṇṇā bhīrudassanā.
332. Kesā cassā atidīghā Ṣ, yāvabhūmāvalambare Ṣ.
kesehi sā paṭicchannā, samaṇaṃ etadabravi.
333. “Pañcapaṇṇāsavassāni, yato kālaṅkatā ahaṃ;
nābhijānāmi bhuttaṃ vā, pītaṃ vā pana pāniyaṃ;
dehi tvaṃ pāniyaṃ bhante, tasitā pāniyāya me” ti.
334. “Ayaṃ sītodikā gaṅgā, himavantato Ṣ sandati;
piva etto gahetvāna, kiṃ maṃ yācasi pāniyaṃ” ti.
335. “Sacāhaṃ bhante gaṅgāya, sayaṃ gaṇhāmi pāniyaṃ;
lohitaṃ me parivattati, tasmā yācāmi pāniyaṃ” ti.
336. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, gaṅgā te hoti lohitaṃ” ti.
337. “Putto me uttaro nāma Ṣ, saddho āsi upāsako.
so ca mayhaṃ akāmāya, samaṇānaṃ paveccati.
338. “Cīvaraṃ piṇḍapātañca, paccayaṃ sayanāsanaṃ;
tamahaṃ paribhāsāmi, maccherena upaddutā.
339. “Yaṃ tvaṃ mayhaṃ akāmāya, samaṇānaṃ paveccasi;
cīvaraṃ piṇḍapātañca, paccayaṃ sayanāsanaṃ.
340. “Etaṃ (..0162) te paralokasmiṃ, lohitaṃ hotu uttara;
tassa kamma vipākena, gaṅgā me hoti lohitaṃ” ti.

Uttaramātupetivatthu dasamaṃ.

11. Suttapetavatthu

341. “Ahaṃ pure pabbajitassa bhikkhuno, suttaṃ adāsiṃ upasaṅkamma yācitā.

- tassa vipāko vipulaphalūpalabbhati, bahukā ca me uppajjare § vatthakoṭiyo.
- 342.** “Pupphābhikiṇṇaṃ ramitaṃ § vimānaṃ, anekacittaṃ naranārisevitaṃ.
sāhaṃ bhuñjāmi ca pārupāmi ca, pahūtavittā na ca tāva khīyati.
- 343.** “Tasseva kammaṃ vipākamanvayā, sukhañca sātāñca idhūpalabbhati;
sāhaṃ gantvā punadeva mānusaṃ, kāhāmi puññāni nayayyaputta man”ti.
- 344.** “Satta tuvaṃ vassasatā idhāgatā,
jiṇṇā ca vuḍḍhā ca tahiṃ bhavissasi;
sabbeva te kālakatā ca ñātakā,
kiṃ tattha gantvāna ito karissasi”ti.
- 345.** “Satteva vassāni idhāgatāya me, dibbañca sukhañca samappitāya;
sāhaṃ gantvāna punadeva mānusaṃ, kāhāmi puññāni nayayyaputta-
man”ti.
- 346.** So taṃ gahetvāna pasayha bāhāyaṃ, paccānayatvāna theriṃ sudubbalaṃ.
“vajjesi aññampi janaṃ idhāgataṃ, ‘karotha puññāni sukhūpalabbhati”.
- 347.** “Diṭṭhā (..0163) mayā akatena sādhanā, petā vihaññanti tatheva manussā;
kammañca katvā sukhavedaniyaṃ, devā manussā ca sukhe ṭhitā pajā”ti.

Suttapetavatthu ekādasamaṃ.

12. Kaṇṇamuṇḍapetivatthu

- 348.** “Soṇṇasopānaphalakā, soṇṇavālukasanthatā;
tattha sogandhiyā vaggū, sucigandhā manoramā.
- 349.** “Nānārukkhehi sañchannā, nānāgandhasameritā;
nānāpadumasañchannā, puṇḍarīkasamotatā §.
- 350.** “Surabhiṃ sampavāyanti, manuññā māluteritā;
haṃsakoñcābhirudā ca, cakkavakkābhikūjitā.
- 351.** “Nānādi jagaṇākiṇṇā, nānāsaragaṇāyutā;
nānāphaladharā rukkhā, nānāpupphadharā vanā.
- 352.** “Na manussesu īdisaṃ, nagaraṃ yādisaṃ idaṃ;
pāsādā bahukā tuyhaṃ, sovaṇṇarūpiyāmayā;
daddallamānā ābhenti §, samantā caturo disā.
- 353.** “Pañca dāsisatā tuyhaṃ, yā temā paricārikā;
tā § kambukāyūradharā §, kañcanāveḷabhūsitā.
- 354.** “Pallaṅkā bahukā tuyhaṃ, sovaṇṇarūpiyāmayā;
kadalimigasañchannā §, sajjā gonakasanthatā.
- 355.** “Yattha tvaṃ vāsūpagatā, sabbakāmasamiddhinī;
sampattāyaḍḍharattāya §, tato uṭṭhāya gacchasi.
- 356.** “Uyyānabhūmiṃ (..0164) gantvāna, pokkharaññā samantato;
tassā tīre tuvaṃ ṭhāsi, harite saddale subhe.
- 357.** “Tato te kaṇṇamuṇḍo sunakho, aṅgamaṅgāni khādati;

- yadā ca khāyitā āsi, aṭṭhisaṅkhalikā katā;
ogāhasi pokkharāṇiṃ, hoti kāyo yathā pure.
- 358.** “Tato tvaṃ aṅgapaccaṅgī §, sucāru piyadassanā;
vatthena pārupitvāna, āyāsi mama santikaṃ.
- 359.** “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, kaṇṇamuṇḍo sunakho tava-aṅgamaṅgāni khādati” ti.
- 360.** “Kimilāyaṃ § gahapati, saddho āsi upāsako;
tassāhaṃ bhariyā āsiṃ, dussilā aticārinī.
- 361.** “So maṃ aticaramānāya §, sāmiko etadabravi.
‘netam channaṃ § patirūpaṃ, yaṃ tvaṃ aticarāsi maṃ’.
- 362.** “Sāhaṃ ghorañca sapaṭhaṃ, musāvādañca bhāsisam;
‘nāhaṃ taṃ aticarāmi, kāyena uda cetasā.
- 363.** “Sacāhaṃ taṃ aticarāmi, kāyena uda cetasā;
kaṇṇamuṇḍo yaṃ sunakho, aṅgamaṅgāni khādatu’.
- 364.** “Tassa kammaṃ vipākaṃ, musāvādassa cūbhayaṃ;
satteva vassasatāni, anubhūtaṃ yato hi me;
kaṇṇamuṇḍo ca sunakho, aṅgamaṅgāni khādati.
- 365.** “Tvañca deva bahukāro, atthāya me idhāgato;
sumuttāhaṃ kaṇṇamuṇḍassa, asokā akutobhayā.

366. “Tāhaṃ deva namassāmi, yācāmi pañjalikatā;
bhuñja amānuse kāme, rama deva mayā sahā” ti.
367. “Bhuttā (..0165) amānusā kāmā, ramitomhi tayā saha;
tāhaṃ subhage yācāmi, khippaṃ paṭinayāhi man” ti.

Kaṇṇamuṇḍapetivatthu dvādasamaṃ.

13. Ubbaripetavatthu

368. Ahu rājā brahmadatto, pañcālānaṃ rathesabho;
ahorattānamaccayā, rājā kālamakrubbatha §.
369. Tassa āḷāhanaṃ gantvā, bhariyā kandati ubbarī §;
brahmadattaṃ apassantī, brahmadattāti kandati.
370. Isi ca tattha āgacchi, sampannacaraṇo muni;
so ca tattha apucchittha, ye tattha susamāgatā.
371. “Kassa idaṃ āḷāhanaṃ, nānāgandhasameritaṃ;
kassāyaṃ kandati bhariyā, ito dūragataṃ patiṃ;
brahmadattaṃ apassantī, ‘brahmadattā’ ti kandati”.
372. Te ca tattha viyākaṃsu, ye tattha susamāgatā;
“Brahmadattassa bhadante §, brahmadattassa mārīsa.
373. “Tassa idaṃ āḷāhanaṃ, nānāgandhasameritaṃ;
tassāyaṃ kandati bhariyā, ito dūragataṃ patiṃ;
brahmadattaṃ apassantī, ‘brahmadattā’ ti kandati”.
374. “Chaḷāsītisahassāni, brahmadattassanāmākā;
imasmim āḷāhane daḍḍhā, tesaṃ kamanusocasī” ti.
375. “Yo rājā cūḷanīputto, pañcālānaṃ rathesabho;
taṃ bhante anusocāmi, bhattāraṃ sabbakāmadan” ti.
376. “Sabbe vāhesuṃ rājāno, brahmadattassanāmākā;
sabbevacūḷanīputtā, pañcālānaṃ rathesabhā.
377. “Sabbesaṃ anupubbena, mahesittamakārayi;
kasmā purimake hitvā, pacchimaṃ anusocasī” ti.
378. “Ātume (..0166) itthibhūtāya, dīgharattāya mārīsa;
yassā me itthibhūtāya, saṃsāre bahubhāsasi” ti.
379. “Ahu itthī ahu puriso, pasuyonimpi āgamā;
evametaṃ atītānaṃ, pariyanto na dissatī” ti.
380. “Ādittaṃ vata maṃ santaṃ, ghatasittaṃva pāvakaṃ;
vārinā viya osiñcaṃ, sabbaṃ nibbāpaye daraṃ.
381. “Abbahī vata me sallaṃ, sokaṃ hadayanissitaṃ;
yo me sokaparetāya, patisokaṃ apānudi.
382. “Sāhaṃ abbūḷhasallāsmi, sītibhūtāsmi nibbutā;
na socāmi na rodāmi, tava sutvā mahāmunī” ti.

- 383.** Tassa taṃ vacanaṃ sutvā, samaṇassa subhāsitaṃ;
pattacīvaramādāya, pabbaji anagāriyaṃ.
- 384.** Sā ca pabbajitā santā, agārasmā anagāriyaṃ;
mettācittaṃ abhāvesi, brahmalokūpapattiyā.
- 385.** Gāmā gāmaṃ vicarantī, nigame rājadhāniyo;
uruvelā nāma so gāmo, yattha kālamakrubbatha.
- 386.** Mettācittaṃ ābhāvetvā, brahmalokūpapattiyā;
itthiccittaṃ virājetvā, brahmalokūpagā ahūti.

Ubbaripetavatthu terasamaṃ.

Ubbarivaggo dutiyo niṭṭhito.

Tassuddānaṃ-

mocakaṃ § mātā mattā § ca, nandā kuṇḍalīnā ghaṭo.
dve seṭṭhī tunnavāyo ca, uttara § suttakaṇṇa § ubbarīti.

3. Cūḷavaggo

1. Abhijjamānapetavatthu

- 387.** “Abhijjamāne (..0167) vārimhi, gaṅgāya idha gacchasi;
naggo pubbaddhapetova māladhārī alaṅkato;
kuhiṃ gamissasi peta, kattha vāso bhavissatī” ti.
- 388.** “Cundaṭṭhilaṃ § gamissāmi, peto so iti bhāsati;
antare vāsabhagāmaṃ, bārāṇasiṃ ca § santike”.
- 389.** Tañca disvā mahāmatto, koliyo iti vissuto;
sattaṃ bhattañca petassa, pītakañca yugaṃ adā.
- 390.** Nāvāya tiṭṭhamānāya, kappakassa adāpayi;
kappakassa padinnamhi, ṭhāne petassa dissatha §.
- 391.** Tato suvatthavasano, māladhārī alaṅkato;
ṭhāne ṭhitassa petassa, dakkhiṇā upakappatha;
tasmā dajjetha petānaṃ, anukampāya punappunaṃ.
- 392.** Sātunnavasanā § eke, aññe kesaniṅgāsanā §.
petā bhattāya gacchanti, pakkamanti disodisaṃ.
- 393.** Dūre eke § padhāvitvā, aladdhāva nivattare;
chātā pamucchitā bhantā, bhūmiyaṃ paṭisumbhitā.
- 394.** Te ca § tattha papatitā §, bhūmiyaṃ paṭisumbhitā.
pubbe akatakalyāṇā, aggidaḍḍhāva ātape.
- 395.** “Mayaṃ pubbe pāpadhammā, gharaṇī kulamātaro;

santesu deyyadhammesu, dīpaṃ nākamha attano.

- 396.** “Pahūtaṃ annapānampi, apissu avakiriyati;
sammaggate pabbajite, na ca kiñci adamhase.
- 397.** “Akammakāmā (..0168) alasā, sādūkāmā mahagghasā;
ālopapiṇḍadātāro, paṭiggahe paribhāsīmhase §.
- 398.** “Te gharā tā ca dāsiyo, tānevābharaṇāni no;
te aññe paricārenti, mayaṃ dukkhassa bhāgino.
- 399.** “Veṇī vā avaññā honti, rathakārī ca dubbhikā;
caṇḍālī kapaṇā honti, kappakā § ca punappunaṃ.
- 400.** “Yāni yāni nihīnāni, kulāni kapaṇāni ca;
tesu tesveva jāyanti, esā maccharino gati.
- 401.** “Pubbe ca katakalyāṇā, dāyakā vītamaccharā;
saggaṃ te paripūrenti, obhāsentī ca nandanaṃ.
- 402.** “Vejayante ca pāsāde, ramitvā kāmakāmino;
uccākulesu jāyanti, sabhogesu tato cutā.
- 403.** “Kūṭāgāre ca pāsāde, pallaṅke gonakatthate;
bījitaṅgā § morahatthehi, kule jātā yasassino.
- 404.** “Aṅkato aṅkaṃ gacchanti, māladhārī alaṅkatā;
dhātiyo upatiṭṭhanti, sāyaṃ pātaṃ sukhesino.
- 405.** “Nayidaṃ akatapuññānaṃ, katapuññānamevidaṃ;
asokaṃ nandanaṃ rammaṃ, tidasānaṃ mahāvanaṃ.
- 406.** “Sukhaṃ akatapuññānaṃ, idha natthi parattha ca;
sukhañca katapuññānaṃ, idha ceva parattha ca.
- 407.** “Tesaṃ saḥabyakāmānaṃ, kattabbaṃ kusalaṃ bahuṃ;

katapuññā hi modanti, sagge bhogasamaṅgino” ti.

Abhijjamānapetavatthu paṭhamaṃ.

2. Sāṇavāsītherapetavatthu

408. Kuṇḍināgariyo thero, sāṇavāsī § nivāsiko.
poṭṭhapādoti nāmena, samaṇo bhāvitindriyo.
409. Tassa (..0169) mātā pitā bhātā, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā.
410. Te duggatā sūcikaṭṭā, kilantā naggino kisā;
uttasantā § mahattāsā §, na dassenti kurūrino §.
411. Tassa bhātā vitaritvā, naggo ekapathekako;
catukuṇḍiko bhavitvāna, therassa dassayītumaṃ.
412. Thero cāmanasikatvā, tuṇhībhūto atikkami;
so ca viññāpayī theram, ‘bhātā petagato aham’.
413. “Mātā pitā ca te bhante, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā.
414. “Te duggatā sūcikaṭṭā, kilantā naggino kisā;
uttasantā mahattāsā, na dassenti kurūrino.
415. “Anukampassu kāruṇiko, datvā anvādisāhi no;
tava dinnena dānena, yāpessanti kurūrino” ti.
416. Thero caritvā piṇḍāya, bhikkhū aññe ca dvādasa;
ekajjham sannipatiṃsu, bhattavissaggakāraṇā.
417. Thero sabbeva te āha, “yathāladdham dadātha me;
saṅghabhataṃ karissāmi, anukampāya ñātinaṃ”.
418. Niyyādayiṃsu therassa, thero saṅgham nimantayi;
datvā anvādisi thero, mātu pitu ca bhātuno;
“Idaṃ me ñātinaṃ hotu, sukhitā hontu ñātayo”.
419. Samanantarānuddiṭṭhe, bhojanaṃ udapajjatha;
sucim paṇitaṃ sampannaṃ, anekarasabyañjanaṃ.
420. Tato uddassayī § bhātā, vaṇṇavā balavā sukhī.
“Pahūtaṃ bhojanaṃ bhante, passa naggāmhase mayaṃ;
tathā bhante parakkama, yathā vatthaṃ labhāmase” ti.
421. Thero (..0170) saṅkārakūṭamhā, uccinitvāna nantake;
pilotikaṃ paṭaṃ katvā, saṅghe cātuddise adā.
422. Datvā anvādisī thero, mātu pitu ca bhātuno;
“Idaṃ me ñātinaṃ hotu, sukhitā hontu ñātayo”.
423. Samanantarānuddiṭṭhe, vatthāni udapajjisum;
tato suvatthavasano, therassa dassayītumaṃ.
424. “Yāvatā nandarājassa, vijitasmim paṭicchadā;

- tato bahutarā bhante, vatthānacchādanāni no.
425. “Koseyyakambaliyāni, khoma kappāsikāni ca;
vipulā ca mahagghā ca, tepākāsevalambare.
426. “Te mayaṃ paridahāma, yaṃ yaṃ hi manaso piyaṃ;
tathā bhante parakkama, yathā gehaṃ labhāmase” ti.
427. Thero paṇṇakuṭiṃ katvā, saṅghe cātuddise adā;
datvā anvādisī thero, mātu pitu ca bhātuno;
“Idaṃ me ñātīnaṃ hotu, sukhitā hontu ñātayo”.
428. Samanantarānuddiṭṭhe, gharāni udapajjisum;
kūṭāgāranivesanā, vibhattā bhāgasō mitā.
429. “Na manussesu īdisā, yādisā no gharā idha;
apī dibbesu yādisā, tādisā no gharā idha.
430. “Daddallamānā ābhenti §, samantā caturo disā;
‘tathā bhante parakkama, yathā pāṇiyaṃ labhāmase” ti.
431. Thero karaṇaṃ § pūretvā, saṅghe cātuddise adā.
datvā anvādisī thero, mātu pitu ca bhātuno;
“Idaṃ me ñātīnaṃ hotu, sukhitā hontu ñātayo”.
432. Samanantarānuddiṭṭhe, pāṇiyaṃ udapajjatha;
gambhīrā caturassā ca, pokkharañño sunimmitā.
433. Sītodikā (..0171) suppatitthā, sītā appaṭigandhiyā;
padumuppalasañchannā, vārikiñjakkhapūritā.
434. Tattha nhatvā pivitvā ca, therassa paṭidassayum;
“Pahūtaṃ pāṇiyaṃ bhante, pādā dukkhā phalanti no”.
435. “Āhiṇḍamānā khañjāma, sakkhare kusakaṇṭake;
‘tathā bhante parakkama, yathā yānaṃ labhāmase” ti.
436. Thero sipāṭikaṃ laddhā, saṅghe cātuddise adā;
datvā anvādisī thero, mātu pitu ca bhātuno;
“Idaṃ me ñātīnaṃ hotu, sukhitā hontu ñātayo”.
437. Samanantarānuddiṭṭhe, petā rathena māgamum;
“Anukampitamha bhadante, bhattenacchādanena ca.
438. “Gharena pāṇiyadānena, yānadānena cūbhayaṃ;
muniṃ kāruṇikaṃ loke, bhante vanditumāgatā” ti.

Sāṇavāsītherapetavatthu dutiyaṃ.

3. Rathakārapetivatthu

439. “Veḷuriyathambaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ, vimānamāruyha anekacittaṃ;
tatthacchasi devi mahānubhāve, pathaddhani § pannaraseva cando.
440. “Vaṇṇo ca te kanakassa sannibho, uttattarūpo bhusa dassaneyyo;
pallaṅkaseṭṭhe atule nisinnā, ekā tuvaṃ natthi ca tuyha sāmiko.

441. “Imā ca te pokkharāṇī samantā, pahūtamalyā § bahupuṇḍarīkā.

suvaṇṇacuṇṇehi samantamotthatā, na tattha paṅko paṅako ca vijjati.

442. “Haṃsā (..0172) cime dassanīyā manoramā, udakasmimanupariyanti sabbadā;

samayya vaggūpanadanti sabbe, bindussarā dundubhīnaṃva ghoso.

443. “Daddallamānā yāsasā yasassinī, nāvāya ca tvaṃ avalamba tiṭṭhasi;

āḷārapamhe hasite piyaṃvade, sabbaṅgakalyāṇi bhusaṃ virocasi.

444. “Idaṃ vimānaṃ virajaṃ same ṭhitaṃ, uyyānavantaṃ § ratinandiva-
ḍḍhanaṃ.

icchāmahaṃ nāri anomadassane, tayā saha nandane idha moditun”ti.

445. “Karoḥi kammaṃ idha vedanīyaṃ, cittaṅca te idha nihitaṃ bhavatu §.

katvāna kammaṃ idha vedanīyaṃ, evaṃ mamaṃ lacchasi kāmakāminin”ti.

446. “Sādhū”ti so tassā paṭissuṇitvā, akāsi kammaṃ tahiṃ vedanīyaṃ;

katvāna kammaṃ tahiṃ vedanīyaṃ, upapajji so māṇavo tassā saḥabyatanti.

Rathakārapetivatthu tatiyaṃ.

Bhāṇavāraṃ dutiyaṃ niṭṭhitaṃ.

4. Bhusapetavatthu

447. “Bhusāni eko sālīṃ punāparo, ayañca nārī sakamaṃsalohitaṃ;
tvañca gūthaṃ asuciṃ akantaṃ §, paribhuñjasi kissa ayaṃ vipāko” ti.
448. “Ayaṃ (..0173) pure mātaraṃ hiṃsati, ayaṃ pana kūṭavāṇijjo;
ayaṃ maṃsāni khāditvā, musāvādena vañceti.
449. “Ahaṃ manussesu manussabhūtā, agārinī sabbakulassa issarā;
santesu pariguhāmi, mā ca kiñci ito adaṃ.
450. “Musāvādena chādemi, ‘natthi etaṃ mama gehe;
sace santaṃ niguhāmi, gūtho me hotu bhojanaṃ’.
451. “Tassa kammaṃ vipākena, musāvādassa cūbhayaṃ;
sugandhaṃ sālino bhattaṃ, gūthaṃ me parivattati.
452. “Avañjhāni ca kammāni, na hi kammaṃ vinassati;
duggandhaṃ kiminaṃ § mīlaṃ, bhuñjāmi ca pivāmi cā” ti.

Bhusapetavatthu catutthaṃ.

5. Kumārapetavatthu

453. Accherarūpaṃ sugatassa ñāṇaṃ, satthā yathā puggalaṃ byākāsi;
ussannapuññāpi bhavanti heke, parittapuññāpi bhavanti heke.
454. Ayaṃ kumāro sīvathikāya chaḍḍito, aṅguṭṭhasnehena yāpeti rattiṃ;
na yakkhabhūtā na sarīsapā § vā, viheṭṭhayeyyaṃ katapuññaṃ kumāraṃ.
455. Sunakhāpimassa palihiṃsu pāde, dhañkā siṅgālā § parivattayanti.
gabbhāsayaṃ pakkhigaṇā haranti, kākā pana akkhimalaṃ haranti.
456. Nayimassa (..0174) § rakkhaṃ vidahiṃsu keci, na osadhaṃ sāsapadhū-
panaṃ vā.
nakkhattayogampi na aggahesuṃ §, na sabbadhaññānīpi ākiriṃsu.
457. Etādisaṃ uttamakicchapattaṃ, rattābhataṃ sīvathikāya chaḍḍitaṃ;
nonītaṃ pādaṃ pavedhamānaṃ, sasamaṃsayaṃ jīvitasāvasesaṃ.
458. Tamaddasā devamanussapūjito, disvā ca taṃ byākari bhūripaṇño;
“Ayaṃ kumāro nagarassimassa, aggakuliko bhavissati bhogato ca” §.
459. “Kissa § vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ, kissa suciṇṇassa ayaṃ vipāko.
etādisaṃ byasanaṃ pāpuṇitvā, taṃ tādisaṃ paccanubhossatiddhin” ti.
460. Buddhapamukhassa bhikkhusaṅghassa, pūjaṃ akāsi janatā uḷāraṃ;
tatrassa cittassahu aññathattaṃ, vācaṃ abhāsi pharusaṃ asabbhaṃ.
461. So taṃ vitakkaṃ pavinodayitvā, pītiṃ pasādaṃ paṭiladdhā pacchā;
tathāgataṃ jetavane vasantaṃ, yāguyā upaṭṭhāsi sattarattaṃ.
462. Tassa § vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ, tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko.
etādisaṃ byasanaṃ pāpuṇitvā, taṃ tādisaṃ paccanubhossatiddhiṃ.

463. Ṭhatvāna (..0175) so vassasataṃ idheva, sabbehi kāmehi samaṅgibhūto;
kāyassa bheda abhisamparāyaṃ, saḥabyataṃ gacchati vāsavassāti.

Kumārapetavatthu pañcamaṃ.

6. Seriṇipetavatthu

464. “Naggā dubbaṇṇarūpāsi, kisā dhamanisanthatā;
upphāsulike kisike, kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi” ti.
465. “Ahaṃ bhadante petīmhi, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.
466. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā kukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, petalokaṃ ito gatā” ti.
467. “Anāvaṭesu titthesu, viciniṃ aḍḍhamāsakaṃ;
santesu deyyadhammesu, dīpaṃ nākāsimattano.
468. “Nadiṃ upemi tasitā, rittakā parivattati;
chāyaṃ upemi uṇhesu, ātapo parivattati.
469. “Aggivaṇṇo ca me vāto, ḍahanto upavāyati;
etañca bhante arahāmi, aññañca pāpakaṃ tato.
470. “Gantvāna hatthiniṃ puraṃ, vajjesi mayha mātaraṃ;
‘dhītā ca te mayā diṭṭhā, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā’.
471. “Atthi me ettha nikkhittaṃ, anakkhātañca taṃ mayā;
cattārisatasahassāni, pallaṅkassa ca heṭṭhato.
472. “Tato me dānaṃ dadatu, tassā ca hotu jīvikā;
dānaṃ datvā ca me mātā, dakkhiṇaṃ anudicchatu §.
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ, sabbakāmasamiddhinī” ti.
473. “Sādhū” ti (..0176) so paṭissutvā, gantvāna hatthiniṃ puraṃ;
Avoca tassā mātaraṃ-
‘dhītā ca te mayā diṭṭhā, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā’.
474. “Sā maṃ tattha samādapesi, ( ) § vajjesi mayha mātaraṃ.
‘dhītā ca te mayā diṭṭhā, duggatā yamalokikā;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā’.
475. “Atthi ca me ettha nikkhittaṃ, anakkhātañca taṃ mayā;
cattārisatasahassāni, pallaṅkassa ca heṭṭhato.
476. “Tato me dānaṃ dadatu, tassā ca hotu jīvikā;
dānaṃ datvā ca me mātā, dakkhiṇaṃ anudicchatu ( ) §.
‘tadā sā sukhitā hessaṃ, sabbakāmasamiddhinī” ti.
477. Tato hi sā dānamadā, tassā dakkhiṇamādisi;
peti ca sukhitā āsi, tassā cāsi sujīvikāti.

Seriṇīpetavatthu chaṭṭhaṃ.

7. Migaluddakapetavatthu

478. “Naranāripurakkhato yuvā, rajanīyehi kāmaguṇehi § sobhasi.
divasaṃ anubhosi kāraṇaṃ, kimakāsi purimāya jātiyā” ti.
479. “Ahaṃ rājagahe ramme, ramaṇīye giribbaje;
migaluddo pure āsiṃ, lohitapāṇi dāruṇo.
480. “Avirodhakaresu pāṇisu, puthusattesu paduṭṭhamānaso;
vicariṃ atidāruṇo sadā §, parahiṃsāya rato asaṅṅato.
481. “Tassa (..0177) me sahāyo suhadayo §, saddho āsi upāsako.
sopi § maṃ anukampanto, nivāresi punappunaṃ.
482. “Mākāsi pāpakaṃ kammaṃ, mā tāta duggatiṃ agā;

- sace icchasi pecca sukhaṃ, virama pāṇavadhā asaṃyamā’.
483. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, sukhakāmassa hitānukampino;
nākāsiṃ sakalānusāsaniṃ, cirapāpābhirato abuddhimā.
484. “So maṃ puna bhūrisumedhaso, anukampāya saṃyame nivesayi;
‘sace divā hanasi pāṇino, atha te rattiṃ bhavatu saṃyamo’.
485. “Svāhaṃ divā hanitvā pāṇino, virato rattimahosi saññato;
rattāhaṃ paricāremi, divā khajjāmi duggato.
486. “Tassa kammaṃ kusalassa, anubhomi rattiṃ amānusim;
divā paṭihatāva § kukkurā, upadhāvanti samantā khādituṃ.
487. “Ye ca te satatānuyogino, dhuvaṃ payuttā sugatassa sāsane;
maññāmi te amatameva kevalaṃ, adhigacchanti padaṃ asaṅkhatan”ti.

Migaluddakapetavatthu sattamaṃ.

8. Dutiyamigaluddakapetavatthu

488. “Kūṭāgāre ca pāsāde, pallaṅke gonakatthate;
pañcaṅgikena turiyena, ramasi suppavādite.
489. “Tato (..0178) ratyā vivasāne §, sūriyuggamaṃ pati.
apaviddho susānasmim, bahudukkhaṃ nigacchasi.
490. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, idaṃ dukkhaṃ nigacchasi”.
491. “Ahaṃ rājagahe ramme, ramaṇīye giribbaje;
migaluddo pure āsim, luddo cāsimasaññato.
492. “Tassa me sahāyo suhadayo, saddho āsi upāsako;
tassa kulupako bhikkhu, āsi gotamasāvako;
sopi maṃ anukampanto, nivāresi punappunaṃ.
493. “Mākāsi pāpakaṃ kammaṃ, mā tāta duggatiṃ agā;
sace icchasi pecca sukhaṃ, virama pāṇavadhā asaṃyamā’.
494. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, sukhakāmassa hitānukampino;
nākāsiṃ sakalānusāsaniṃ, cirapāpābhirato abuddhimā.
495. “So maṃ puna bhūrisumedhaso, anukampāya saṃyame nivesayi;
‘sace divā hanasi pāṇino, atha te rattiṃ bhavatu saṃyamo’.
496. “Svāhaṃ divā hanitvā pāṇino, virato rattimahosi saññato;
rattāhaṃ paricāremi, divā khajjāmi duggato.
497. “Tassa kammaṃ kusalassa, anubhomi rattiṃ amānusim;
divā paṭihatāva kukkurā, upadhāvanti samantā khādituṃ.
498. “Ye ca te satatānuyogino, dhuvaṃ payuttā § sugatassa sāsane;
maññāmi te amatameva kevalaṃ, adhigacchanti padaṃ asaṅkhatan”ti.

Dutiyamigaluddakapetavatthu aṭṭhamaṃ.

9. Kūṭavinicchayikapetavatthu

499. “Mālī (..0179) kiriṭi kāyūrī Ṣ, gattā te candanussadā.
pasannamukhavaṇṇosi, sūriyavaṇṇova sobhasi.
500. “Amānusā pārisajjā, ye teme paricārakā;
dasa kaññāsahassāni, yā temā paricārikā;
tā Ṣ kambukāyūradharā, kañcanāveḷabhūsitā.
501. “Mahānubhāvosi tuvaṃ, lomahaṃsanarūpavā;
piṭṭhimaṃsāni attano, sāmaṃ ukkacca Ṣ khādasi.
502. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkuṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, piṭṭhimaṃsāni attano;
sāmaṃ ukkacca khādasi”ti.
503. “Attanohaṃ anathhāya, jīvaloke acārisaṃ;
pesuññamusāvādena, nikativañcanāya ca.
504. “Tathāhaṃ parisamaṃ gantvā, saccakāle upaṭṭhite;
atthaṃ dhammaṃ nirākatvā Ṣ, adhammamamanuvattisaṃ.
505. “Evaṃ so khādatattānaṃ, yo hoti piṭṭhimaṃsiko;
yathāhaṃ ajja khādāmi, piṭṭhimaṃsāni attano.
506. “Tayidaṃ tayā nārada sāmaṃ diṭṭhaṃ, anukampakā ye kusalā vadeyyuṃ;
mā pesuṇaṃ mā ca musā abhāṇi, mā khosi piṭṭhimaṃsiko tuvaṃ”ti.

Kūṭavinicchayikapetavatthu navamaṃ.

10. Dhātuvivaṇṇapetavatthu

507. “Antalikkhasmiṃ tiṭṭhanto, duggandho pūti vāyasi;
mukhañca te kimayo pūtigandhaṃ, khādanti kiṃ kammamakāsi pubbe.
508. “Tato (..0180) satthaṃ gahetvāna, okkantanti punappunaṃ;
khārena parippositvā, okkantanti punappunaṃ.
509. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, idaṃ dukkhaṃ nigacchasi”ti.
510. “Ahaṃ rājagahe ramme, ramaṇīye giribbaje;
issaro dhanadhaññassa, supahūtassa mārīsa.
511. “Tassāyaṃ me bhariyā ca, dhītā ca suṇisā ca me;
tā mālaṃ uppalañcāpi, paccagghañca vilepanaṃ;
thūpaṃ harantiyo vāresim, taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā.
512. “Chaḷāsītisahassāni, mayaṃ paccattavedanā;
thūpapūjaṃ vivaṇṇetvā, paccāma niraye bhusaṃ.
513. “Ye ca kho thūpapūjāya, vattante arahato mahe;

ādīnavam pakāsentī, vivecayetha § ne tato.

514. “Imā ca passa āyantiyo, māladhārī alaṅkatā;
mālāvipākaṃnubhontiyo §, samiddhā ca tā § yasassiniyo.

515. “Tañca disvāna accheraṃ, abbhutaṃ lomahaṃsanaṃ;
namo karonti sappaññā, vandanti taṃ mahāmuṇiṃ.

516. “Sohaṃ nūna ito gantvā, yoniṃ laddhāna mānusiṃ;
thūpapūjaṃ karissāmi, appamatto punappunan”ti.

Dhātuvivaṇṇapetavatthu dasamaṃ. Cūḷavaggo tatiyo niṭṭhito.

Tassuddānaṃ-

Abhijjamāno kuṇḍiyo §, rathakārī bhusena ca;
kumāro gaṇikā ceva, dve luddā piṭṭhipūjanā;
vaggo tena pavuccatīti.

4. Mahāvaggo

1. Ambasakkarapetavatthu

517. Vesālī (..0181) nāma nagaratthi vajjīnaṃ, tattha ahu licchavi ambasakkaro §.

disvāna petaṃ nagarassa bāhiraṃ, tattheva pucchittha taṃ kāraṇatthiko.

518. “Seyyā nisajjā nayimassa atthi, abhikkamo natthi paṭikkamo ca;
asitapītakhāyitavatthabhogā, paricārikā § sāpi imassa natthi.

519. “Ye ñātakā diṭṭhasutā suhajjā, anukampakā yassa ahesuṃ pubbe;

daṭṭhumpi te dāni na taṃ labhanti, virājitatto § hi janena tena.

520. “Na oggatattassa bhavanti mittā, jahanti mittā vikalaṃ viditvā; atthañca disvā parivārayanti, bahū mittā uggatattassa honti.

521. “Nihīnatto sabbabhogehi kiccho, sammakkhito samparibhinnagatto; ussāvabindūva palimpamāno, ajja suve jīvitassūparodho.

522. “Etādisaṃ uttamakicchappattaṃ, uttāsitaṃ pucimandassa sūle; ‘atha tvaṃ kena vaṇṇena vadesi yakkha, jīva bho jīvitameva seyyo” ti.

523. “Sālohitto (..0182) esa ahosi mayhaṃ, ahaṃ sarāmi purimāya jātiyā; disvā ca me kāruññamahosi rāja, mā pāpadhammo nirayaṃ patāyaṃ §.

524. “Ito cuto licchavi esa poso, sattussadaṃ nirayaṃ ghorarūpaṃ; upapajjati dukkaṭakammakārī, mahābhitāpaṃ kaṭukaṃ bhayānakaṃ.

525. “Anekabhāgena guṇena seyyo, ayameva sūlo nirayena tena; ekantadukkhaṃ kaṭukaṃ bhayānakaṃ, ekantatibbaṃ nirayaṃ patāyaṃ §.

526. “Idaṃ sutvā vacanaṃ mameso, dukkhūpanīto vijaheyya pāṇaṃ; tasmā ahaṃ santike na bhaṇāmi, mā me kato jīvitassūparodho”.

527. “Aññāto eso § purisassa attho, aññampi icchāmase pucchituṃ tuvaṃ. okāsakammaṃ sace no karosi, pucchāma taṃ no na ca kujjhitabban” ti.

528. “Addhā paṭiññā me tadā ahu §, nācikkhanā appasannassa hoti. akāmā saddheyyavacoti katvā, pucchassu maṃ kāmaṃ yathā visayhan” ti §.

529. “Yaṃ kiñcahaṃ cakkhunā passissāmi §, sabbampi tāhaṃ abhisaddaheyyaṃ.

disvāva taṃ nopi ce saddaheyyaṃ, kareyyāsi § me yakkha niyassakammaṃ” - ti.

530. “Saccappaṭiññā (..0183) tava mesā hotu, sutvāna dhammaṃ labha suppa-sādaṃ;

aññatthiko no ca paduṭṭhacitto, yaṃ te suttaṃ asutañcāpi dhammaṃ; sabbampi akkhissaṃ § yathā pajānanti.

531. “Setena assena alaṅkatena, upayāsi sūlāvutakassa santike; yānaṃ idaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ, kissetaṃ kammaṃ ayaṃ vipāko” ti.

532. “Vesāliyā nagarassa § majjhe, cikkhallamagge narakāṃ ahosi. gosīsamekāhaṃ pasannacitto, setaṃ § gahetvā narakasmim nikkhipiṃ.

533. “Etasmim pādāni paṭiṭṭhapetvā, mayaṃca aññe ca atikkamimhā; yānaṃ idaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ, tasseva kammaṃ ayaṃ vipāko” ti.

534. “Vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati, gandho ca te sabbadisā pavāyati; yakkhiddhipattosi mahānubhāvo, naggo cāsi kissa ayaṃ vipāko” ti.

535. “Akkodhano niccapasannacitto, saṅhāhi vācāhi janaṃ upemi; tasseva kammaṃ ayaṃ vipāko, dibbo me vaṇṇo satataṃ pabhāsati.

536. “Yasaṃca kittiṃca dhamme ṭhitānaṃ, disvāna mantemi § pasannacitto. tasseva kammaṃ ayaṃ vipāko, dibbo me gandho satataṃ pavāyati.

537. “Sahāyānaṃ (..0184) titthasmim nhāyantānaṃ, thale gahetvā nidahissa dussaṃ;

khiḍḍatthiko no ca paduṭṭhacitto, tenamhi naggo kasirā ca vutti” ti.

538. “Yo kiḷamāno pakaroti pāpaṃ, tassedisaṃ kammavipākamāhu;
akīḷamāno pana yo karoti, kiṃ tassa kammaṃ vipākamāhū” ti.
539. “Ye duṭṭhasaṅkappamanā manussā, kāyena vācāya ca saṅkiliṭṭhā;
kāyassa bhedaṃ abhisamparāyaṃ, asaṃsayaṃ te nirayaṃ upenti.
540. “Apare pana sugatimāsamānā, dāne ratā saṅgahitattabhāvā;
kāyassa bhedaṃ abhisamparāyaṃ, asaṃsayaṃ te sugatiṃ upenti” ti.
541. “Taṃ kinti jāneyyamahaṃ avecca, kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko;
kiṃ vāhaṃ disvā abhisaddaheyyaṃ, ko vāpi maṃ saddahāpeyya etan” ti.
542. “Disvā ca sutvā abhisaddahassu, kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko;
kalyāṇapāpe ubhaye asante, siyā nu sattā sugatā duggatā vā.
543. “No cettha kammāni kareyyuṃ maccā, kalyāṇapāpāni manussaloke;
nāhesuṃ sattā sugatā duggatā vā, hīnā paṇitā ca manussaloke.
544. “Yasmā (..0185) ca kammāni karonti maccā, kalyāṇapāpāni manussaloke;
tasmā hi sattā sugatā duggatā vā, hīnā paṇitā ca manussaloke.
545. “Dvayajja kammānaṃ vipākamāhu, sukhasa dukkhasa ca vedaniyaṃ;
tā devatāyo paricārayanti, paccanti bālā dvayataṃ apassino.
546. “Na matthi kammāni sayamkatāni, datvāpi me natthi yo § ādiseyya.
acchādanaṃ sayanamathannapānaṃ, tenamhi naggo kasirā ca vuttī” ti.
547. “Siyā nu kho kāraṇaṃ kiñci yakkha, acchādanaṃ yena tuvaṃ labhetha;
ācikkha me tvaṃ yadatthi hetu, saddhāyikaṃ § hetuvaco suṇomā” ti.
548. “Kappitako § nāma idhatthi bhikkhu, jhāyī susīlo arahā vimutto.
guttindriyo saṃvutapātīmokkho, sītibhūto uttamadiṭṭhipatto.
549. “Sakhilo vadaññū suvaco sumukho, svāgamo suppaṭimuttako ca;
puñṇassa khettaṃ araṇavihārī, devamanussānañca dakkhiṇeyyo.
550. “Santo vidhūmo anīgho nirāso, mutto visallo amamo avaṅko;
nirūpadhī sabbapapañcakhīṇo, tisso vijjā anuppatto jutimā.
551. “Appaññāto (..0186) disvāpi na ca sujāno, munīti naṃ vajjisu voharanti;
jānanti taṃ yakkhabhūtā anejaṃ, kalyāṇadhammaṃ vicarantaṃ loke.
552. “Tassa tuvaṃ ekayugaṃ duve vā, mamuddisitvāna sace dadetha;
paṭiggahitāni ca tāni assu, mamañca passetha sannaddhadussan” ti.

553. “Kasmiṃ padese samaṇaṃ vasantaṃ, gantvāna passemu mayaṃ idāni;
yo majja § kaṅkhaṃ vicikicchitañca, diṭṭhivisūkāni vinodayeyyā” ti.

554. “Eso nisinno kapinaccanāyaṃ, parivārito devatāhi bahūhi;
dhammiṃ kathaṃ bhāsati saccanāmo, sakasmimācerake appamatto” ti.

555. “Tathāhaṃ § kassāmi gantvā idāni, acchādayissaṃ samaṇaṃ yugena.
paṭiggahitāni ca tāni assu, tuvañca passemu sannaddhadussan” ti.

556. “Mā akkhaṇe pabbajitaṃ upāgami, sādhu vo licchavi nesa dhammo;
tato ca kāle upasaṅkamtivā, tattheva passāhi raho nisinnan” ti.

557. Tathāti vatvā agamāsi tattha, parivārito dāsagaṇena licchavi;
so taṃ nagaraṃ upasaṅkamtivā, vāsūpagacchittha sake nivesane.

558. Tato (..0187) ca kāle gihikiccāni katvā, nhatvā pivitvā ca khaṇaṃ labhitvā;
viceyya peḷāto ca yugāni aṭṭha, gāhāpayī dāsagaṇena licchavi.

559. So taṃ padesaṃ upasaṅkamtivā, taṃ addasa samaṇaṃ santacittaṃ;
paṭikkantaṃ gocarato nivattaṃ, sītibhūtaṃ rukkhamaṃle nisinnaṃ.

560. Tamenamavoca upasaṅkamtivā, appābādhaṃ phāsuvihārañca pucchi;
“Vesāliyaṃ licchavihaṃ bhadante, jānanti maṃ licchavi ambasakkaro.

561. “Imāni me aṭṭha yugā subhāni §, paṭigaṇha bhante padadāmi tuyhaṃ.
teneva atthena idhāgatosmi, yathā ahaṃ attamano bhavyeyyan” ti.

562. “Dūratova samaṇabrāhmaṇā ca, nivesanaṃ te parivajjayanti;
pattāni bhijjanti ca te § nivesane, saṅghāṭiyo cāpi vidālayanti §.

563. “Athāpare pādakuṭṭhārikāhi, avaṃsirā samaṇā pātayanti;
etādisaṃ pabbajitā vihesaṃ, tayā kataṃ samaṇā pāpuṇanti.

564. “Tiṇena telampi na tvaṃ adāsi, mūḷhassa maggampi na pāvadāsi;
andhassa daṇḍaṃ sayamādiyāsi, etādiso kadariyo asaṃvuto tuvaṃ;
atha tvaṃ kena vaṇṇena kimeva disvā,
amhehi saha saṃvibhāgaṃ karosī” ti.

565. “Paccemi (..0188) bhante yaṃ tvaṃ vadesi, vihesayiṃ samaṇe brāhmaṇe
ca;

khiḍḍatthiko no ca paduṭṭhacitto, etampi me dukkaṭameva bhante.

566. “Khiḍḍāya yakkho pasavitvā pāpaṃ, vedeti dukkhaṃ asamattabhogī;
daharo yuvā nagganiyassa bhāgī, kiṃ su tato dukkhatarassa hoti.

567. “Taṃ disvā saṃvegamatthaṃ bhante, tappaccayā vāpi § dadāmi dānaṃ.
paṭigaṇha bhante vatthayugāni aṭṭha, yakkhassimā gacchantu dakkhiṇā-
yo” ti.

568. “Addhā hi dānaṃ bahudhā pasatthaṃ, dadato ca te akkhayadhamma-
matthu;

paṭigaṇhāmi te vatthayugāni aṭṭha, yakkhassimā gacchantu dakkhiṇāyo” ti.

569. Tato hi so ācamayitvā licchavi, therassa datvāna yugāni aṭṭha;
‘paṭiggahitāni ca tāni assu, yakkhañca passetha sannaddhadussaṃ’.

570. Tamaddasā candanasāralittaṃ, ājaññaṃ mārūḷhamuḷāravaṇṇaṃ;
alaṅkataṃ sādhunivatthadussaṃ, parivāritaṃ yakkhamahiddhipattaṃ.

571. So taṃ disvā attamanā udaggo, pahaṭṭhacitto ca subhaggarūpo;

kammañca disvāna mahāvīpākaṃ, sandiṭṭhikaṃ cakkhunā sacchikatvā.

572. Tamenamavoca (..0189) upasaṅkamtivā, “dassāmi dānaṃ samaṇabrāhmaṇānaṃ;

na cāpi me kiñci adeyyamatthi, tuvañca me yakkha bahūpakāro”ti.

573. “Tuvañca me licchavi ekadesaṃ, adāsi dānāni amoghametaṃ; svāhaṃ karissāmi tayāva sakkhiṃ, amānuso mānusakena saddhin”ti.

574. “Gatī ca bandhū ca parāyaṇaṃca §, mitto mamāsi atha devatā me §. yācāmi taṃ § pañjaliko bhavitvā, icchāmi taṃ yakkha punāpi daṭṭhun”ti.

575. “Sace tuvaṃ assaddho bhavissasi, kadariyarūpo vipphaṇṇacitto; tvaṃ neva maṃ lacchasi § dassanāya, disvā ca taṃ nopi ca ālapissaṃ.

576. “Sace pana tvaṃ bhavissasi dhammagāravo, dāne rato saṅgahitattabhāvo. opānabhūto samaṇabrāhmaṇānaṃ, evaṃ mamaṃ lacchasi dassanāya.

577. “Disvā ca taṃ ālapissaṃ bhadante, imañca sūlato lahuṃ pamañca; yato nidānaṃ akarimha sakkhiṃ, maññāmi sūlāvutakassa kāraṇā.

578. “Te (..0190) aññaṃaññaṃ akarimha sakkhiṃ, ayañca sūlato § lahuṃ pamutto.

sakkacca dhammāni samācaranto, mucceyya so nirayā ca tamhā; kammaṃ siyā aññatra vedanīyaṃ.

579. “Kappitakañca upasaṅkamtivā, teneva § saha saṃvibhajitvā kāle. sayāṃ mukhenūpanisajja pucchā, so te akkhissati etamatthaṃ.

580. “Tameva bhikkhuṃ upasaṅkamtivā, pucchassu aññatthiko no ca paduṭṭha-citto;

so te sutāṃ asutañcāpi dhammaṃ, sabbampi akkhissati yathā pajānaṃ”ti.

581. So tattha rahassaṃ samullapitvā, sakkhiṃ karitvāna amānuseṇa; pakkāmi so licchavīnaṃ sakāsaṃ, atha bravi parisaṃ sannisinnaṃ.

582. “Suṇantu bhonto mama ekavākyāṃ, varaṃ varissaṃ labhissāmi atthaṃ; sūlāvuto puriso luddakamma, paṇihitadaṇḍo § anusattarūpo §.

583. “Ettāvatā vīsattirattimattā, yato āvuto neva jīvati na mato; tāhaṃ mocayissāmi dāni, yathāmatīṃ anujānātu saṅgho”ti.

584. “Etañca aññañca lahuṃ pamañca, ko taṃ vadetha § tathā karontaṃ. yathā pajānāsi tathā karohi, yathāmatīṃ anujānāti saṅgho”ti.

585. So (..0191) taṃ padesaṃ upasaṅkamtivā, sūlāvutaṃ mocayi khippameva;

‘mā bhāyi sammā’ti ca taṃ avoca, tikicchakānañca upaṭṭhapesi.

586. “Kappitakañca upasaṅkamtivā, teneva saha § saṃvibhajitvā kāle. sayamaṃ mukhenūpanisajja licchavi, tatheva pucchittha naṃ kāraṇatthiko.

587. “Sūlāvuto puriso luddakammo, paṇitadaṇḍo anusattarūpo; ettāvatā vīsattirattimattā, yato āvuto neva jīvati na mato.

588. “So mocito gantvā mayā idāni, etassa yakkhassa vaco hi bhante; siyā nu kho kāraṇamaṃ kiñcideva, yena so nirayamaṃ no vajeyya.

589. “Ācikkha bhante yadi atthi hetu, saddhāyikaṃ hetuvaco suṇoma; na tesamaṃ kammānaṃ vināsamatthi, avedayitvā idha byantibhāvo”ti.

590. “Sace sa dhammāni samācareyya, sakkacca rattindivamappamatto; mucceyya so nirayā ca tamhā, kammaṃ siyā aññatra vedanīyan”ti.

591. “Aññāto § eso purisassa attho, mamampi dāni anukampa bhante. anusāsa maṃ ovada bhūripañña, yathā ahaṃ no nirayamaṃ vajeyyan”ti.

592. “Ajjeva (..0192) buddhamaṃ saraṇamaṃ upehi, dhammañca saṅghañca pasannacitto;

tatheva sikkhāya padāni pañca, akhaṇḍaphullāni samādiyassu.

593. “Pāṇātipātā viramassu khippamaṃ, loke adinnaṃ parivajjayassu; amajjapo mā ca musā abhāṇi, sakena dārena ca hohi tuṭṭho;

imañca ariyamaṃ § aṭṭhaṅgavarenupetaṃ, samādiyāhi kusalamaṃ sukhudrayamaṃ.

594. “Cīvaramaṃ piṇḍapātañca, paccayamaṃ sayanāsanamaṃ; annamaṃ pānamaṃ khādaniyamaṃ, vatthasenāsanāni ca;

dadāhi ujubhūtesu, vipprasanna cetasā §.

595. “Bhikkhūpi sīlasampanne, vītarāge bahussute; tappehi annapānena, sadā puññaṃ pavaḍḍhati.

596. “Evañca dhammāni § samācaranto, sakkacca rattindivamappamatto. muñca tuvaṃ § nirayā ca tamhā, kammaṃ siyā aññatra vedanīyan”ti.

597. “Ajjeva buddhamaṃ saraṇamaṃ upemi, dhammañca saṅghañca pasannacitto; tatheva sikkhāya padāni pañca, akhaṇḍaphullāni samādiyāmi.

598. “Pāṇātipātā viramāmi khippamaṃ, loke adinnaṃ parivajjayāmi; amajjapo no ca musā bhaṇāmi, sakena dārena ca homi tuṭṭho;

imañca ariyamaṃ aṭṭhaṅgavarenupetaṃ, samādiyāmi kusalamaṃ sukhudrayamaṃ.

599. “Cīvaramaṃ (..0193) piṇḍapātañca, paccayamaṃ sayanāsanamaṃ; annamaṃ pānamaṃ khādaniyamaṃ, vatthasenāsanāni ca.

600. “Bhikkhū ca sīlasampanne, vītarāge bahussute; dadāmi na vikampāmi §, buddhānaṃ sāsane rato”ti.

601. Etādisā licchavi ambasakkaro, vesāliyamaṃ aññataro upāsako; saddho mudū kārakaro ca bhikkhu, saṅghañca sakkacca tadā upaṭṭhahi.

602. Sūlāvuto ca arogo hutvā, serī sukhī pabbajjamaṃ upāgami §.

bhikkhuñca āgamma kappitakuttamaṃ, ubhopi sāmāññaphalāni ajjhagumaṃ.

603. Etādisā sappurisāna sevanā, mahapphalā hoti sataṃ vijānataṃ; sūlāvuto aggaphalamaṃ aphasaya §, phalamaṃ kaniṭṭhamaṃ pana ambasakkaro”ti.

2. Serīsakapetavatthu

604. § Suṇoṭha yakkhassa vāṇijāna ca, samāgamo yattha tadā ahosi.
yathā kathaṃ itaritarena cāpi, subhāsitaṃ tañca suṇātha sabbe.
605. Yo so ahu rājā pāyāsi nāma §, bhummānaṃ sahabyagato yasassī.
so modamānova sake vimāne, amānuso mānuse ajjhabhāsīti.
606. “Vañke (..0194) araññe amanussaṭṭhāne, kantāre appodake appabhakkhe.
suduggame vaṇṇupathassa majjhe, vañkaṃbhayā naṭṭhamanā manussā.
607. “Nayidha phalā mūlamayā ca santi, upādānaṃ natthi kutodha bhakkho §.
aññatra paṃsūhi ca vālukāhi ca, tatāhi uṇhāhi ca dāruṇāhi ca.
608. “Ujjaṅgalaṃ tattamivaṃ kapālaṃ, anāyasaṃ paralokena tulyaṃ;
luddānamāvāsamidaṃ purāṇaṃ, bhūmippadeso abhisattarūpo.
609. “Atha tumhe kena vaṇṇena, kimāsamānā imaṃ padesaṃ hi;
anupaviṭṭhā sahasā samacca, lobhā bhayā atha vā sampamūḷhā” ti.
610. “Magadhesu aṅgesu ca satthavāhā, āropayitvā paṇiyaṃ puthuttaṃ;
te yāmase sindhusovīrabhūmiṃ, dhanatthikā uddayaṃ patthayānā.
611. “Divā pipāsaṃ nadhivāsayantā, yoggānukampañca samekkhamānā;
etena vegena āyāma sabbe, rattim maggaṃ paṭipannā vikāle.
612. “Te duppayātā aparaddhamaggā, andhākulā vippanaṭṭhā araññe;
suduggame vaṇṇupathassa majjhe, disaṃ na jānāma pamūḷhacittā.
613. “Idaṅca (..0195) disvāna adiṭṭhapubbaṃ, vimānasetṭhañca tavañca yakkha.
tatuttariṃ jīvitamāsamānā, disvā patitā sumanā udaggā” ti.
614. “Pāraṃ samuddassa imañca vaṇṇuṃ, vettācaram § saṅkupathañca
maggam.
nadiyo pana pabbatānañca duggā, puthuddisā gacchatha bhogahetu.
615. “Pakkhandiyāna vijitaṃ paresaṃ, verajjake mānuse pekkhamānā;
yaṃ vo sutam vā atha vāpi diṭṭham, accherakaṃ taṃ vo suṇoma tātā” ti.
616. “Itopi accherataram kumāra, na no sutam vā atha vāpi diṭṭham;
atītamānussakameva sabbaṃ, disvā na tappāma anomavaṇṇam.
617. “Vehāyasaṃ pokkharañño savanti, pahūtamalyā § bahupuṇḍarīkā.
dumā cime niccaphalūpapannā, atīva gandhā surabhiṃ pavāyanti.

618. “Veḷūriyathambhā satamussitāse, silāpavāḷassa ca āyatamsā;
masāragallā sahalohitaṅgā, thambhā ime jotirasāmayāse.

619. “Sahassathambhaṃ atulānubhāvaṃ, tesūpari sādhumidaṃ vimānaṃ;
ratanantaraṃ kañcanavedimissaṃ, tapanīyapaṭṭhehi ca sādhuचनाṃ.

620. “Jambonaduttattamidaṃ (..0196) sumaṭṭho, pāsādasopāṇaphalūpapanno;
daḷho ca vaggu ca susaṅgato ca Ṣ, atīva nijjhānakhamo manuñño.

621. “Ratanantarasmim̐ bahu-annapānaṃ, parivārito accharāsaṅgaṇena;
muraja-ālambaratūriyaghuṭṭho, abhivanditosi thutivandanāya.

622. “So modasi nāriḡaṇappabodhano, vimānapāsādavare manorame;
acintiyo sabbaguṇūpapanno, rājā yathā vessavaṇo naḷinyā Ṣ.

623. “Devo nu āsi udavāsi yakkho, udāhu devindo manussabhūto;
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā, ācikkha ko nāma tuvaṃsi yakkho”ti.

624. “Serīsako nāma ahamhi yakkho, kantāriyo vaṇṇupathamhi gutto;
imaṃ padesaṃ abhipālayāmi, vacanakaro vessavaṇassa rañño”ti.

625. “Adhiccaladdhaṃ pariṇāmajamaṃ te, sayamaṃ kataṃ udāhu devehi dinnamaṃ;
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā, kathaṃ tayā laddhamidaṃ manuññaṃ”ti.

626. “Nādhiccaladdhaṃ na pariṇāmajamaṃ me, na sayamaṃ kataṃ na hi devehi
dinnamaṃ;

sakehi kammehi apāpakehi, puññehi me laddhamidaṃ manuññaṃ”ti.

627. “Kiṃ (..0197) te vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ, kissa suciṇṇassa ayaṃ
vipāko;

pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā, kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānaṃ”ti.

628. “Mamaṃ pāyāsiti ahu samañña, rajjamaṃ yadā kārayim̐ kosalaṇamaṃ;
natthikadiṭṭhi kadariyo pāpadhammo, ucchedavādī ca tadā ahosiṃ.

629. “Samaṇo ca kho āsi kumārakassapo, bahussuto cittakathī uḷāro;
so me tadā dhammakathaṃ abhāsi, diṭṭhivisūkāni vinodayī me.

630. “Tāhamaṃ tassa dhammakathaṃ suṇitvā, upāsakattaṃ paṭidevayissaṃ;
pāṇātipātā virato ahosiṃ, loke adinnaṃ parivajjayissaṃ;
amajjapo no ca musā abhāṇim̐, sakena dārena ca ahosi tuṭṭho.

631. “Taṃ me vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ, tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko.
teheva kammehi apāpakehi, puññehi me laddhamidaṃ vimānaṃ”ti.

632. “Saccamaṃ kirāhamsu narā sapañña, anaññathā vacanaṃ paṇḍitānaṃ;
yahim̐ yahim̐ gacchati puññakammo, tahiṃ tahiṃ modati kāmakāmī.

633. “Yahim̐ yahim̐ sokapariddavo ca, vadho ca bandho ca parikkilesa;
tahiṃ tahiṃ gacchati pāpakammo, na muccati duggatīyā kadācī”ti.

634. “Sammūḷharūpova (..0198) jano ahosi, asmiṃ muhutte kalalīkatova;
janassimassa tuyhañca kumāra, appaccayo kena nu kho ahosi”ti.

635. “Ime ca sirīsavanā Ṣ tātā, dibbā gandhā surabhī sampavanti.
te sampavāyanti imaṃ vimānaṃ, divā ca ratto ca tamaṃ nihantvā.

636. “Imesañca kho vassasataccayena, sipāṭikā phalati ekamekā;
mānussakamaṃ vassasataṃ atītaṃ, yadagge kāyamhi idhūpapanno.

637. “Disvānahaṃ vassasatāni pañca, asmiṃ vimāne ṭhatvāna tātā;

āyukkhayā puññakkhayā cavissaṃ, teneva sokena pamucchitosmī”ti.

638. “Kathaṃ nu soceyya tathāvidho so, laddhā vimānaṃ atulaṃ cirāya;
ye cāpi kho ittaramupapannā, te nūna soceyyuṃ parittapuññā”ti.

639. “Anucchaviṃ ovadiyañca me taṃ, yaṃ maṃ tumhe peyyavācaṃ vadetha;
tumhe ca kho tātā mayānuguttā, yenicchakaṃ tena paletha sotthin”ti.

640. “Gantvā mayaṃ sindhusovīrabhūmiṃ, dhannatthikā uddayaṃ patthayānā;
yathāpayogā paripuṇṇacāgā, kāhāma serīsamahaṃ uḷāraṃ”ti.

641. “Mā (..0199) ceva serīsamahaṃ akattha, sabbañca vo bhavissati yaṃ
vadetha;

pāpāni kammāni vivajjayātha, dhammānuyogañca adhiṭṭhahātha.

642. “Upāsako atthi imamhi saṅghe, bahussuto sīlavatūpapanno;
saddho ca cāgī ca supesalo ca, vicakkhaṇo santusito mutimā.

643. “Sañjānamāno na musā bhaṇeyya, parūpaghātāya ca cetayeyya;
vebhūtikaṃ pesuṇaṃ no kareyya, saṇhañca vācaṃ sakhilaṃ bhaṇeyya.

644. “Sagāravo sappāṭisso vinīto, apāpako adhisīle visuddho;
so mātaraṃ pitarañcāpi jantu, dhammena poseti ariyavutti.

645. “Maññe so mātāpitūnaṃ kāraṇā, bhogāni pariyesati na attahetu;
mātāpitūnañca yo accayena, nekkhammapoṇo carissati brahmacariyaṃ.

646. “Ujū avaṅko asaṭho amāyo, na lesakappena ca vohareyya;
so tādiso sukatakammakārī, dhamme ṭhito kinti labhetha dukkhaṃ.

647. “Taṃ kāraṇā pātukatomihi attanā, tasmā dhammaṃ passatha vāṇijāse;
aññatra teniha bhasmī § bhavetha, andhākulā vippanaṭṭhā araññe.

taṃ khippamānena lahuṃ parena, sukho have sappurisena saṅgamo”ti.

648. “Kiṃ (..0200) nāma so kiñca karoti kammaṃ, kiṃ nāmadheyyaṃ kiṃ pana
tassa gottam;

mayampi naṃ daṭṭhukāmamha yakkha, yassānukampāya idhāgatosi;
lābhā hi tassa yassa tuvaṃ pihesī”ti.

649. “Yo kappako sambhavanāmadheyyo, upāsako kocchaphalūpajīvī;
jānātha naṃ tumhākaṃ pesiyo so, mā kho naṃ hīḷittha supesalo so”ti.

650. “Jānāmase yaṃ tvaṃ pavadesi yakkha, na kho naṃ jānāma sa edisoti;
mayampi naṃ pūjayissāma yakkha, sutvāna tuyhaṃ vacanaṃ uḷāraṃ”ti.

651. “Ye keci imasmim̐ satthe manussā, daharā mahantā athavāpi majjhimā; sabbeva te ālambantu vimānaṃ, passantu puññānaṃ phalaṃ kadariyā”ti.
652. Te tattha sabbeva ‘ahaṃ pure’ti, taṃ kappakaṃ tattha purakkhatvā §. sabbeva te ālambiṃsu vimānaṃ, masakkasāraṃ viya vāsavassa.
653. Te tattha sabbeva ‘ahaṃ pure’ti, upāsakattaṃ paṭivedayiṃsu; pāṇātipātā paṭiviratā ahesuṃ, loke adinnaṃ parivajjayiṃsu; amajjapā no ca musā bhaṇiṃsu, sakena dārena ca ahesuṃ tuṭṭhā.
654. Te (..0201) tattha sabbeva ‘ahaṃ pure’ti, upāsakattaṃ paṭivedayitvā; pakkāmi sattho anumodamāno, yakkhiddhiyā anumato punappunaṃ.
655. Gantvāna te sindhusovīrabhūmiṃ, dhanatthikā uddayaṃ § patthayānā. yathāpayogā paripuṇṇalābhā, paccāgamuṃ pāṭaliputtamakkhataṃ.
656. Gantvāna te saṅgharaṃ sotthivanto, puttehi dārehi samaṅgibhūtā; ānandī vittā sumanā patitā, akaṃsu serīsamahaṃ uḷāraṃ; serīsakaṃ te pariveṇaṃ māpayiṃsu.
657. Etādisā sappurisāna sevanā, mahatthikā dhammaguṇāna sevanā; ekassa atthāya upāsakassa, sabbeva sattā sukhitā § ahesunti.

Serīsakapetavatthu dutiyaṃ.

Bhāṇavāraṃ tatiyaṃ niṭṭhitaṃ.

3. Nandakapetavatthu

658. Rājā piṅgalako nāma, suraṭṭhānaṃ adhipati ahu; moriyānaṃ upaṭṭhānaṃ gantvā, suraṭṭhaṃ punarāgamā.
659. Uṇhe majjhanhike § kāle, rājā paṅkaṃ § upāgami. addasa maggaṃ ramaṇiyaṃ, petānaṃ taṃ vaṇṇupathaṃ §.
660. Sārathiṃ (..0202) āmantayī rājā-
“Ayaṃ maggo ramaṇiyo, khemo sovattiko sivo; iminā sārathi yāma, suraṭṭhānaṃ santike ito”.
661. Tena pāyāsī soraṭṭho, senāya caturaṅginiyā; ubbiggarūpo puriso, soraṭṭhaṃ etadabravi.
662. “Kummaggaṃ paṭipannamhā, bhiṃsanaṃ lomahaṃsanaṃ; purato dissati maggo, pacchato ca na dissati.
663. “Kummaggaṃ paṭipannamhā, yamapurisāna santike; amānuso vāyati gandho, ghoso suyati § dāruṇo”.
664. Saṃviggo rājā soraṭṭho, sārathiṃ etadabravi; “kummaggaṃ paṭipannamhā, bhiṃsanaṃ lomahaṃsanaṃ; purato dissati maggo, pacchato ca na dissati.
665. “Kummaggaṃ paṭipannamhā, yamapurisāna santike;

amānuso vāyati gandho, ghoso suyati dāruṇo”.

- 666.** Hatthikkhandhaṃ samāruya, olokento catuddisaṃ §;
addasa nigrodhaṃ ramaṇiyaṃ §, pādapaṃ chāyāsampaṇṇaṃ.
nīlabbhavaṇṇasadiṣaṃ, meghavaṇṇasirīnibhaṃ.
- 667.** Sārathim āmantayī rājā, “kiṃ eso dissati brahā;
nīlabbhavaṇṇasadiṣo, meghavaṇṇasirīnibho”.
- 668.** “Nigrodho so mahārāja, pādapo chāyāsampaṇṇo;
nīlabbhavaṇṇasadiṣo, meghavaṇṇasirīnibho”.
- 669.** Tena pāyāsi soraṭṭho, yena so dissate brahā;
nīlabbhavaṇṇasadiṣo, meghavaṇṇasirīnibho.
- 670.** Hatthikkhandhato oruya, rājā rukkhaṃ upāgami;
nisīdi rukkhamūlasmiṃ, sāmacco saparijano;
pūraṃ pānīyasarakaṃ, pūve vitte ca addasa.
- 671.** Puriso (..0203) ca devavaṇṇī, sabbābharaṇabhūsito;
upasaṅkamitvā rājānaṃ, soraṭṭhaṃ etadabravi.
- 672.** “Svāgataṃ te mahārāja, atho te adurāgataṃ;
pivatu devo pānīyaṃ, pūve khāda arindama”.
- 673.** Pivitvā rājā pānīyaṃ, sāmacco saparijano;
pūve khāditvā pitvā ca, soraṭṭho etadabravi.
- 674.** “Devatā nusi gandhabbo, adu sakko purindado;
ajānantā taṃ pucchāma, kathaṃ jānemu taṃ mayan”ti.
- 675.** “Nāmi devo na gandhabbo, nāpi § sakko purindado;
peto ahaṃ mahārāja, suraṭṭhā idha māgato”ti.
- 676.** “Kiṃsīlo kiṃsamācāro, suraṭṭhasmiṃ pure tuvaṃ;
kena te brahmacariyena, ānubhāvo ayaṃ tavā”ti.
- 677.** “Taṃ suṇohi mahārāja, arindama raṭṭhavaḍḍhana;
amaccā pārisajjā ca, brāhmaṇo ca purohito.
- 678.** “Suraṭṭhasmiṃ ahaṃ deva, puriso pāpacetaso;
micchādiṭṭhi ca dussīlo, kadariyo paribhāsako.
- 679.** “Dadantānaṃ karontānaṃ, vārayissaṃ bahujjanaṃ;
añṇesaṃ dadamānānaṃ, antarāyakaro ahaṃ.
- 680.** “Vipāko natthi dānassa, saṃyamassa kuto phalaṃ;
natthi ācariyo nāma, adantaṃ ko damessati.
- 681.** “Samatulyāni bhūtāni, kuto § jeṭṭhāpacāyiko.
natthi balaṃ vīriyaṃ vā, kuto uṭṭhānaporisaṃ.
- 682.** “Natthi dānaphalaṃ nāma, na visodheti verinaṃ;
laddheyyaṃ labhate macco, niyatipariṇāmajaṃ §.
- 683.** “Natthi mātā pitā bhātā, loko natthi ito paraṃ;
natthi dinnaṃ natthi huttaṃ, sunihitaṃ na vijjati.
- 684.** “Yopi (..0204) haneyya purisaṃ, parassa chindate § siraṃ.
na koci kañci hanati, sattannaṃ vivaramantare.
- 685.** “Acchejjābhejjo hi § jīvo, aṭṭhaṃso guḷaparimaṇḍalo.

yojanānaṃ sataṃ pañca, ko jīvaṃ chettumarahati.

686. “Yathā suttaguḷe khitte, nibbeṭhentaṃ palāyati;
evameva ca so jīvo, nibbeṭhento palāyati.

687. “Yathā gāmato nikkhamma, aññaṃ gāmaṃ pavisati;
evameva ca so jīvo, aññaṃ bondiṃ pavisati.

688. “Yathā gehato nikkhamma, aññaṃ gehaṃ pavisati;
evameva ca so jīvo, aññaṃ bondiṃ pavisati.

689. “Cullāsīti § mahākappino §, satahassāni hi.
ye bālā ye ca paṇḍitā, saṃsāraṃ khepayitvāna;
dukkhassantaṃ karissare.

690. “Mitāni sukhadukkhāni, doṇehi piṭakehi ca;
jīno sabbaṃ pajānāti’, sammūḷhā itarā pajā.

691. “Evaṃdiṭṭhi pure āsiṃ, sammūḷho mohapāruto;
micchādiṭṭhi ca dussīlo, kadariyo paribhāsako.
692. “Oraṃ me chahi māsehi, kālaṅkiriya bhavissati;
ekantakaṭukaṃ ghoraṃ, nirayaṃ papatissahaṃ.
693. § “Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ, vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ;
ayopākārapariyaṇṇaṃ, ayasā paṭikujjitaṃ.
694. § “Tassa ayomayā bhūmi, jalitā tejasā yutā;
samantā yojanasataṃ, pharivā tiṭṭhati sabbadā.
695. “Vassāni satasahassāni, ghoso suyyati tāvade;
lakkho eso mahārāja, satabhāgavassakoṭiyo.
696. “Koṭisatasahassāni (..0205), niraye paccare janā;
micchādiṭṭhi ca dussilā, ye ca ariyūpavādino.
697. “Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ, dukkhaṃ vedissa vedanaṃ;
phalaṃ pāpassa kammaṃ, tasmā socāmaṃ bhusaṃ.
698. “Taṃ suṇohi mahārāja, arindama raṭṭhavaḍḍhana;
dhītā mayhaṃ mahārāja, uttarā bhaddamatthu te.
699. “Karoti bhaddakaṃ kammaṃ, sīlesuposathe ratā;
saññatā saṃvibhāgī ca, vadaññū vītamaccharā.
700. “Akhaṇḍakārī sikkhāya, suṇhā parakulesu ca;
upāsikā sakyamunino, sambuddhassa sirīmato.
701. “Bhikkhu ca sīlasampanno, gāmaṃ piṇḍāya pāvīsi;
okkhittacakkhu satimā, guttadvāro susaṃvuto.
702. “Sapadānaṃ caramāno, agamā taṃ nivesanaṃ;
'tamaddasa mahārāja, uttarā bhaddamatthu te'.
703. “Pūraṃ pānīyasarakaṃ, pūve vitte ca sā adā;
'pitā me kālaṅkato, bhante tassetāṃ upakappatu'.
704. “Samanantarānuddiṭṭhe, vipāko udapajjatha;
bhuñjāmi kāmakāmīhaṃ, rājā vessavaṇo yathā.
705. “Taṃ suṇohi mahārāja, arindama raṭṭhavaḍḍhana;
sadevakassa lokassa, buddho aggo pavuccati;
taṃ buddhaṃ saraṇaṃ gaccha, saputtadāro arindama.
706. “Atṭhaṅgikena maggena, phusanti amataṃ padaṃ;
taṃ dhammaṃ saraṇaṃ gaccha, saputtadāro arindama.
707. “Cattāro ca paṭipannā §, cattāro ca phale ṭhitā;
esa saṅgho ujubhūto, paññāsīlasamāhito;
taṃ saṅghaṃ saraṇaṃ gaccha, saputtadāro arindama.
708. “Pāṇātipātā (..0206) viramassu khippaṃ, loke adinnaṃ parivajjayassu;
amajjapo mā ca musā abhāṇī, sakena dārena ca hohi tuṭṭho” ti.
709. “Atthakāmosi me yakkha, hitakāmosi devate;
karomi tuyhaṃ vacanaṃ, tvaṃsi ācariyo mama.
710. “Upemi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammañcāpi anuttaraṃ;
saṅghaṅca naradevassa, gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

711. “Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ, loke adinnaṃ parivajjayāmi;
amajjapo no ca musā bhaṇāmi, sakena dārena ca homi tuṭṭho.
712. “Ophuṇāmi § mahāvāte, nadiyā sīghagāmiyā.
vamāmi pāpikaṃ diṭṭhiṃ, buddhānaṃ sāsane rato”.
713. Idaṃ vatvāna soraṭṭho, viramitvā pāpadassanā §.
namo bhagavato katvā, pāmokkho rathamāruhīti.

Nandakapetavatthu tatiyaṃ.

4. Revatīpetavatthu

714. § “Uṭṭhehi revate supāpadhamme, apārutadvāre adānasīle;
nessāma taṃ yattha thunanti duggatā, samappitā § nerayikā dukhenā”ti.
715. Icceva § vatvāna yamassa dūtā, te dve yakkhā lohitakkhā brahantā.
paccekabāhāsu gahetvā revataṃ, pakkāmayuṃ devagaṇassa santike.
716. “Ādiccavaṇṇaṃ (..0207) ruciraṃ pabhassaraṃ, byamaṃ subhaṃ kañca-
najālachannaṃ;
kassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ, suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.
717. “Nārīgaṇā candanasāralittā §, ubhato vimānaṃ upasobhayanti.
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ, ko modati saggapatto vimāne”ti.
718. “Bārāṇasiyaṃ nandiyo nāmāsi, upāsako amaccharī dānapati vadaññū;
tassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ, suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.
719. “Nārīgaṇā candanasāralittā, ubhato vimānaṃ upasobhayanti;
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ, so modati saggapatto vimāne”ti.
720. “Nandiyassāhaṃ bhariyā, agārinī sabbakulassa issarā;
bhattu vimāne ramissāmi dānaṃ, na patthaye nirayadassanāyā”ti.
721. “Eso te nirayo supāpadhamme, puññaṃ tayā akataṃ jīvaloke;
na hi maccharī rosako pāpadhammo, saggūpagānaṃ labhati sahabyatan”ti.
722. “Kiṃ nu gūthañca mutthañca, asucī paṭidissati;
duggandhaṃ kimidaṃ mīḷhaṃ, kimetaṃ upavāyati”ti.
723. “Esa saṃsavako nāma, gambhīro sataporiso;
yattha vassasahassāni, tuvaṃ paccasi revate”ti.
724. “Kiṃ (..0208) nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;
kena saṃsavako laddho, gambhīro sataporiso”ti.
725. “Samaṇe brāhmaṇe cāpi, aññe vāpi vanibbake;
musāvādena vañcesi, taṃ pāpaṃ pakataṃ tayā.
726. “Tena saṃsavako laddho, gambhīro sataporiso;
tattha vassasahassāni, tuvaṃ paccasi revate.
727. “Hatthepi chindanti athopi pāde, kaṇṇepi chindanti athopi nāsaṃ;
athopi kākoḷagaṇā samecca, saṅgamma khādanti viphandamānan”ti.
728. “Sādhu kho maṃ paṭinetha, kāhāmi kusalaṃ bahuṃ;

dānena samacariyāya, saṃyamena damena ca;
yaṃ katvā sukhitā honti, na ca pacchānutappare” ti.

729. “Pure tuvaṃ pamajjitvā, idāni paridevasi;
sayāṃ katānaṃ kammānaṃ, vipākaṃ anubhossasī” ti.

730. “Ko devalokato manussalokaṃ, gantvāna puṭṭho me evaṃ vadeyya;
‘nikkhittadaṇḍesu dadātha dānaṃ, acchādanaṃ seyya § mathannapānaṃ.
na hi maccharī rosako pāpadhammo, saggūpagānaṃ labhati saḥabyataṃ’.

731. “Sāhaṃ nūna ito gantvā, yoniṃ laddhāna mānusiṃ;

- vadaññū sīlasampannā, kāhāmi kusalaṃ bahuṃ;
dānena samacariyāya, saṃyamena damena ca.
- 732.** “Ārāmāni ca ropissaṃ, dugge saṅkamanāni ca;
papañca udapānañca, vippasanna cetasā.
- 733.** “Cātuddasiṃ (..0209) pañcadasiṃ, yā ca pakkhassa aṭṭhamī;
pāṭihāriyapakkhañca, aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
- 734.** “Uposathaṃ upavasissaṃ, sadā sīlesu saṃvutā;
na ca dāne pamajjissaṃ, sāmaṃ diṭṭhamidaṃ mayā” ti.
- 735.** Iccevaṃ vippalapantiṃ, phandamānaṃ tato tato;
khipiṃsu niraye ghore, uddhaṃpādaṃ avaṃsiraṃ.
- 736.** “Ahaṃ pure maccharinī ahoṣiṃ, paribhāsikā samaṇabrāhmaṇānaṃ;
vitathena ca sāmikaṃ vañcayitvā, paccāmahaṃ niraye ghorarūpe” ti.

Revatīpetavatthu catutthaṃ.

5. Ucchupetavatthu

- 737.** “Idaṃ mama ucchuvanaṃ mahantaṃ, nibbattati puññaphalaṃ anappakaṃ.
taṃ dāni me na § paribhogameti, ācikkha bhante kissa ayaṃ vipāko.
- 738.** “Haññāmi § khajjāmi ca vāyamāmi, parisakkāmi paribhuñjituṃ kiñci.
svāhaṃ chinnathāmo kapaṇo lālapāmi, kissa § kammaṃ ayaṃ vipāko.
- 739.** “Vighāto cāhaṃ paripatāmi chamāyaṃ, parivattāmi vāricarova ghamme;
rudato ca me § assukā niggalanti, ācikkha bhante kissa ayaṃ vipāko.
- 740.** “Chāto (..0210) kilanto ca pipāsito ca, santassito sātasukhaṃ na vinde;
pucchāmi taṃ etamatthaṃ bhadante, kathaṃ nu ucchuparibhogaṃ labhe-
yyan” ti.
- 741.** “Pure tuvaṃ kammamakāsi attanā, manussabhūto purimāya jātiyā;
ahañca taṃ etamatthaṃ vadāmi, sutvāna tvam etamatthaṃ vijāna.
- 742.** “Ucchuṃ tuvaṃ khādamāno payāto, puriso ca te piṭṭhito anvagacchi;
so ca taṃ paccāsanto kathesi, tassa tuvaṃ na kiñci ālapittha.
- 743.** “So ca taṃ abhaṇantaṃ ayāci, ‘dehaya ucchun’ ti ca taṃ avoca;
tassa tuvaṃ piṭṭhito ucchuṃ adāsi, tassetam kammaṃ ayaṃ vipāko.
- 744.** “Ingha tvam gantvāna piṭṭhito gaṇheyysī §, gahetvāna taṃ khādassu
yāvadatthaṃ.
teneva tvam attamano bhavissasi, haṭṭho cudaggo ca pamodito cā” ti.
- 745.** Gantvāna so piṭṭhito aggahesi, gahetvāna taṃ khādi yāvadatthaṃ;
teneva so attamano ahosi, haṭṭho cudaggo ca pamodito cāti.

Ucchupetavatthu pañcamaṃ.

6. Kumārapetavatthu

746. “Sāvatti nāma nagaraṃ, himavantassa passato;
tatha āsuṃ dve kumārā, rājaputtāti me sutam.
747. “Sammattā (..0211) § rajaniyesu, kāmassādābhinandino.
paccuppannasukhe giddhā, na te passimsunāgataṃ.
748. “Te cutā ca manussattā, paralokaṃ ito gatā;
tedha ghosentyadissantā, pubbe dukkaṭamattano.
749. “Bahūsu vata § santesu, deyyadhamme upaṭṭhite.
nāsakkhimhā ca attānaṃ, parittaṃ kātuṃ sukhāvahaṃ.
750. “Kiṃ tato pāpakaṃ assa, yaṃ no rājakulā cutā;
upapannā pettivisayaṃ, khuppipāsasamappitā §.
751. “Sāmino idha hutvāna, honti asāmino tahiṃ;
bhamanti § khuppipāsāya, manussā unnatonatā.
752. “Etamādinavaṃ ñatvā, issaramadasambhavaṃ;
pahāya issaramadaṃ, bhava saggagato naro;
kāyassa bhedaṃ sappañño, saggamaṃ so upapajjati”ti.

Kumārapetavatthu chaṭṭhaṃ.

7. Rājaputtapetavatthu

753. Pubbe katānaṃ kammānaṃ, vipāko mathaye manaṃ;
rūpe sadde rase gandhe, phoṭṭhabbe ca manorame.
754. Naccaṃ gītaṃ ratiṃ khiḍḍaṃ, anubhutvā anappakaṃ;
uyyāne paricaritvā, pavisanto giribbajaṃ.
755. Isiṃ sunetta § maddakkhi, attadantaṃ samāhitaṃ;
appicchaṃ hirisampannaṃ, uñche pattaḡate rataṃ.
756. Hatthikkhandhato oruyha, laddhā bhanteti cābravi;
tassa pattaṃ gahetvāna, uccaṃ paggayha khattiyo.
757. Thaṇḍile pattaṃ bhinditvā, hasamāno apakkami;
“rañño kitavassāhaṃ putto, kiṃ maṃ bhikkhu karissasi”.
758. Tassa (..0212) kammaṣa pharusassa, vipāko kaṭuko ahu;
yaṃ rājaputto vedesi, nirayamhi samappito.
759. Chaḷeva caturāsīti, vassāni navutāni ca;
bhusaṃ dukkhaṃ nigacchittho, niraye katakibbiso.
760. Uttānopi ca paccittha, nikujjo vāmadakkhiṇo;
uddhampādo ṭhito ceva, ciraṃ bālo apaccatha.
761. Bahūni vassasahassāni, pūgāni nahutāni ca;
bhusaṃ dukkhaṃ nigacchittho, niraye katakibbiso.
762. Etādisaṃ kho kaṭukaṃ, appaduṭṭhappadosinaṃ;

- paccanti pāpakammantā, isimāsajja subbatam.
- 763.** So tattha bahuvassāni, vedayitvā bahum dukham;
khuppiṭṭasahato nāma §, peto āsi tato cuto.
- 764.** Etamādīnavam ñatvā §, issaramadasambhavam;
pahāya issaramadam, nivātamanuvattaye.
- 765.** Diṭṭheva dhamme pāsaṃso, yo buddhesu sagāravo;
kāyassa bheda sappañño, saggaṃ so upapajjati.

Rājaputtapetavatthu sattamaṃ.

8. Gūthakhādakapetavatthu

- 766.** “Gūthakūpato uggantvā, ko nu dīno patiṭṭhasi §.
nissaṃsayam pāpakammanto, kiṃ nu saddahase tuvan”ti.
- 767.** “Aham bhadante petomhi, duggato yamalokiko;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gato”.
- 768.** “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭam katam;
kissa kammavipākena, idam dukkham nigacchasi”ti.
- 769.** “Ahu āvāsiko mayham, issukī kulamacchari;

ajjhosito mayhaṃ ghare, kadariyo paribhāsako.

770. “Tassāhaṃ (..0213) vacanaṃ sutvā, bhikkhavo paribhāsisam; tassa kammavipākena, petalokaṃ ito gato” ti.

771. “Amitto mittavaṇṇena, yo te āsi kulūpako; kāyassa bhedaṃ duppañño, kiṃ nu pecca gatiṃ gato” ti.

772. “Tassevāhaṃ pāpakammassa, sīse tiṭṭhāmi matthake; so ca paravisayaṃ patto, mameva paricārako.

773. “Yaṃ bhadante hadantaññe, etaṃ me hoti bhojanaṃ; ahañca kho yaṃ hadāmi, etaṃ so upajīvati” ti.

Gūthakhādakapetavatthu aṭṭhamaṃ.

9. Gūthakhādakapetivatthu

774. “Gūthakūpato uggantvā, kā nu dīnā patitṭhasi; nissaṃsayam pāpakammantā, kiṃ nu saddahase tuvan” ti.

775. “Ahaṃ bhadante petīmhi, duggatā yamalokikā; pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.

776. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ; kissa kammavipākena, idaṃ dukkhaṃ nigacchasi” ti.

777. “Ahu āvāsiko mayhaṃ, issukī kulamaccharī; ajjhosito mayhaṃ ghare, kadariyo paribhāsako.

778. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, bhikkhavo paribhāsisam; tassa kammavipākena, petalokaṃ ito gatā” ti.

779. “Amitto mittavaṇṇena, yo te āsi kulūpako; kāyassa bhedaṃ duppañño, kiṃ nu pecca gatiṃ gato” ti.

780. “Tassevāhaṃ pāpakammassa, sīse tiṭṭhāmi matthake; so ca paravisayaṃ patto, mameva paricārako.

781. “Yaṃ bhadante hadantaññe, etaṃ me hoti bhojanaṃ; ahañca kho yaṃ hadāmi, etaṃ so upajīvati” ti.

Gūthakhādakapetivatthu navamaṃ.

10. Gaṇapetavatthu

782. “Naggā (..0214) dubbaṇṇarūpāttha, kisā dhamanisanthatā; upphāsulikā § kisikā, ke nu tumhettha mārisā” ti.

783. “Mayaṃ bhadante petāmhā, duggatā yamalokikā; pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gatā” ti.

784. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṭaṃ kataṃ;

- kissa kammavipākena, petalokaṃ ito gatā”ti.
- 785.** “Anāvaṭṭesu tittthesu, vicinimhaddhamāsakaṃ;
santesu deyyadhammesu, dīpaṃ nākamha attano.
- 786.** “Nadiṃ upema tasitā, rittakā parivattati;
chāyaṃ upema uṇhesu, ātapo parivattati.
- 787.** “Aggivaṇṇo ca no vāto, ḍahanto upavāyati;
etañca bhante arahāma, aññañca pāpakaṃ tato.
- 788.** “Api yojanāni § gacchāma, chātā āhāragedhino;
aladdhāva nivattāma, aho no appapuññatā.
- 789.** “Chātā pamucchitā bhantā, bhūmiyaṃ paṭisumbhitā;
uttānā paṭikirāma, avakujjā patāmase.
- 790.** “Te ca tattheva patitā §, bhūmiyaṃ paṭisumbhitā;
uraṃ sīsañca ghaṭṭema, aho no appapuññatā.
- 791.** “Etañca bhante arahāma, aññañca pāpakaṃ tato;
santesu deyyadhammesu, dīpaṃ nākamha attano.
- 792.** “Te hi nūna ito gantvā, yoniṃ laddhāna mānusiṃ;
vadaññū sīlasampannā, kāhāma kusalaṃ bahun”ti.

Gaṇapetavatthu dasamaṃ.

11. Pāṭaliputtapetavatthu

- 793.** “Diṭṭhā (..0215) tayā nirayā tiracchānayani,
petā asurā athavāpi mānūsā devā; sayamaddasa kammavipākamattano,
nessāmi taṃ pāṭaliputtamakkhataṃ; tattha gantvā kusalaṃ karohi kammaṃ”.
- 794.** “Atthakāmosi me yakkha, hitakāmosi devate;
karomi tuyhaṃ vacanaṃ, tvaṃsi ācariyo mama.
- 795.** “Diṭṭhā mayā nirayā tiracchānayani, petā asurā athavāpi mānūsā devā;
sayamaddasaṃ kammavipākamattano, kāhāmi puññāni anappakānī”ti.

Pāṭaliputtapetavatthu ekādasamaṃ.

12. Ambavanapetavatthu

- 796.** “Ayañca te pokkharāṇi surammā, samā sutitthā ca mahodakā ca;
supupphitā bhamaragaṇānukiṇṇā, kathaṃ tayā laddhā ayaṃ manuññā.
- 797.** “Idañca te ambavanaṃ surammaṃ, sabbotukaṃ dhārayate § phalāni.
supupphitaṃ bhamaragaṇānukiṇṇaṃ, kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānaṃ”.
- 798.** “Ambapakkaṃ dakaṃ § yāgu, sītacchāyā manoramā.
dhītāya dinnadānena, tena me idha labbhati”.

799. “Sandiṭṭhikaṃ (..0216) kammaṃ evaṃ § passatha, dānassa damassa saṃyamassa vipākaṃ.
dāsī ahaṃ ayyakulesu hutvā, suṇisā homi agārassa issarā”ti.

Ambavanapetavatthu dvādasamaṃ.

13. Akkharukkhapetavatthu

800. “Yaṃ dadāti na taṃ hoti, detheva dānaṃ datvā ubhayaṃ tarati;
ubhayaṃ tena dānena § gacchati, jāgaratha māpamajjathā”ti.

Akkharukkhapetavatthu terasamaṃ.

14. Bhogasamharapetavatthu

801. “Mayaṃ bhoge samharimha, samena visamena ca;
te aññe paribhuñjanti, mayaṃ dukkhassa bhāginī”ti.

Bhogasamharapetavatthu cuddasamaṃ.

15. Seṭṭhiputtapetavatthu

802. § “Saṭṭhivassasahassāni, paripuṇṇāni sabbaso;
niraye paccamānānaṃ, kadā anto bhavissati”.

803. § “Natthi anto kuto anto, na anto paṭidissati;
tathā hi pakataṃ pāpaṃ, tuyhaṃ mayhañca mārisā §.

804. § “Dujjīvitamajīvamha, ye sante na dadamhase.
santesu deyyadhammesu, dīpaṃ nākamha attano.

805. § “Sohaṃ nūna ito gantvā, yoniṃ laddhāna mānusiṃ;
vadaññū silasampanno, kāhāmi kusalaṃ bahun”ti.

Seṭṭhiputtapetavatthu pannarasamaṃ.

16. Saṭṭhikūṭapetavatthu

806. “Kiṃ (..0217) nu ummattarūpova, migo bhantova dhāvasi;
nissamṣayaṃ pāpakammanto §, kiṃ nu saddāyase tuvan”ti.

807. “Ahaṃ bhadante petomhi, duggato yamalokiko;
pāpakammaṃ karitvāna, petalokaṃ ito gato.
808. “Saṭṭhi kūṭasahassāni, paripuṇṇāni sabbaso;
sīse mayhaṃ nipatanti, te bhindanti ca matthakan” ti.
809. “Kiṃ nu kāyena vācāya, manasā dukkaṃ kataṃ;
kissa kammavipākena, idaṃ dukkhaṃ nigacchasi.
810. “Saṭṭhi kūṭasahassāni, paripuṇṇāni sabbaso;
sīse tuyhaṃ nipatanti, te bhindanti ca matthakan” ti.
811. “Athaddasāsiṃ sambuddhaṃ, sunettaṃ bhāvitindriyaṃ;
nisinnaṃ rukkhamaṃ, jhāyantaṃ akutobhayaṃ.
812. “Sālittakappahārena, bhindissaṃ tassa matthakaṃ;
tassa kammavipākena, idaṃ dukkhaṃ nigacchisaṃ.
813. “Saṭṭhi kūṭasahassāni, paripuṇṇāni sabbaso;
sīse mayhaṃ nipatanti, te bhindanti ca § matthakan” ti.
814. “Dhammena te kāpurisa, saṭṭhikūṭasahassāni, paripuṇṇāni sabbaso;
sīse tuyhaṃ nipatanti, te bhindanti ca matthakan” ti.

Saṭṭhikūṭapetavatthu soḷasamaṃ.

Mahāvaggo catuttho niṭṭhito.

Tassuddānaṃ-

Ambasakkaro (.0218) serīsako, piṅgalo revati ucchu;
dve kumārā dve gūthā, gaṇapāṭali-ambavanaṃ.

Akkharukkhahogasaṃharā, seṭṭhiputtasaṭṭhikūṭā;
iti soḷasavatthūni, vaggo tena pavuccati.

Atha vagguddānaṃ-

Urago uparivaggo, cūḷamahāti catudhā;
vatthūni ekapaññāsaṃ, catudhā bhāṇavārato.

Petavatthupāḷi niṭṭhitā.